

KANT

Et undervisningsmateriale
til brug i indskoling i 1.-6.klasse

PARK FREDERIKSSUND KOMMUNES
EGNSTEATER
teatret
TEATER **BAGLANDET**

Udarbejdet af Fabio Ranzanj & Mie Frausing for
Parkteatret -Frederikssund kommunes egnsteater

Layout og fotos af Cæciliie Philipa Vibe Pedersen

INDHOLDSFORTEGNELSE

INTRODUKTION

Indholdsfortegnelse	s. 2
Kære undervisere	s. 3

LÆRERVEJLEDNING

Intro til forestillingen og Parkteatret	s. 4
Formål	s. 5
Fælles mål	s. 6

FØR FORESTILLINGEN

Generelt	s. 7
Forkortet udgave af materialet	s. 7
1. MODUL: OPSTART	s. 8
2. MODUL: KANTER	s. 9-10
1. Indledende diskussion	s. 9
2. Tegninger af kanter	s. 9
3. Tage billeder af kanter med iPads	s. 10
4. Kanter på vores identitet	s. 10
5. Kanter man burde respektere	s. 10
6. Linjer fra fantasi	s. 10
7. Spejling	s. 10
8. Usynlige kanter	s. 10
3. MODUL: UNIVERSET	s. 11-13
1. Indledende diskussion	s. 11
2. Tegn din planet	s. 11
3. Digtet om Big Bang	s. 12
4. Tegning af det, der ikke er i universet	s. 13
5. Sang om "Universet"	s. 13
6. Video af universet	s. 13
4. MODUL: INGENTING	s. 14
1. Indledende diskussion	s. 14
2. Historien om Asger, Asta og ingenting	s. 14
3 Simon siger: En leg om ingenting	s. 14

UNDER FORESTILLINGEN

Lige inden I ser forestillingen	s. 15
Lige efter I har set forestillingen	s. 15

EFTER FORESTILLINGEN

Aktivitet om drømme	s. 16
Aktivitet om virkelighed	s. 17
Aktivitet om følelser og kæmpen	s. 17

AKTIVITETER I DANSK - YNGSTE

Personkarakteristik og handlingsbro	s. 18
Nabosprog	s. 18

AKTIVITETER I DANSK - ÆLDSTE

Genre, personkarakteristik og handlingsbro	s. 19
Udtryk og talemåder om kanter	s. 19
Biografi	s. 19
Nabosprog - Dictoglas	s. 19

INSPIRATION TIL YDERLIGERE ARBEJDE

Filosofi-kassen	s. 20
Nabosprog	s. 20
Big Bang	s. 20
At være alene - Palle alene i verden	s. 20

ELEV MATERIALE YNGSTE

s. 21-28

ELEV MATERIALE ÆLDSTE

s. 29-38

BILAG

Kære Undervisere,

Dette er undervisningsmateriale til forestillingen Kant.

Med dette undervisningsmateriale, har vi til primært formål at give børnene muligheden for at "lave filosofi selv" og fordybe sig i de filosofiske aspekter ved forestillingen – med alle de indsigter og spændende diskussioner disse kan føre til.

Materialet henvender sig også til fagene dansk (herunder specifikt nabosprog, med øvelser om norsk udtalen og udtryk), matematik, idræt, musik og billedkunst.

Materialet er struktureret således, at der er en lærervejledning, et elevmateriale til de yngste, et elevmateriale til de ældste, og bilag til nogle af aktiviteterne. I elevmaterialerne er der gjort plads til, at eleverne kan arbejde skriftligt med nogle af aktiviteterne.

Du kan frit vælge de aktiviteter fra dette materiale, som du vil gennemgå med din klasse. Vi foreslår, at alle aktiviteter fra dette materiale gennemgås. Skulle dette være for tidskrævende, har vi også sørget for en forkortet udgave af materialet, der er hurtigere at gennemgå, og som du kan tilgå under lærervejledning på s. 7.

Rigtig god fornøjelse
Hilsen fra Fabio Ranzani & Mie Frausing,

“TEATER ER MED
TIL AT HJÆLPE
BØRN MED
AT SÆTTE
ORD PÅ DE
TANKER OG
FØLELSER
VI ALLE HAR
OG ER FÆLLES OM ”



Citat fra Karen Nielsen, Teaterleder - Parkteatret

INTRODUKTION

Forestillingen KANT

Kristoffer er otte år, og om aftenen ligger han i sin seng og tænker på det uendelige verdensrum. Han er fascineret og bange på en gang.

Vi oplever, hvordan det er at være lille og undre sig over universet og stjernerne og alt det, vi ikke fatter. Så bliver man nødt til at tænke højt sammen med mor og fantasere om alt det ubegribelige. Sluttes universet et sted? Og hvad er der så på den anden side? Måske er det hele en drøm? Men hvem drømmer så drømmen? Er det mig, eller mor, eller måske?

Kant er en dramatisering af Jon Fosses børnebog - en universel fortælling om en dreng og alle de spørgsmål livet afføder, lige før man skal sove.



Scan QR-koden og se teaseren

HOLDET BAG

Manuskript	Jane Rasch efter bog af Jon Fosse
Instruktør	Solveig Weinkouff
Skuespillere	Sofie Pallesen & Anton Hjort
Scenograf	Filippa Berglund
Skrædder	Michael Nøhr
Lysdesign	Mikkel Magnus Olsen
Lyddesign	Osvald Pallesen & Gregers Kjar
Kostumier	Michael Nørh
PR, foto & video	Cæciliie Philipa Vibe Pedersen
Undervisningsmat.	Fabio Ranzani & Mie Frausing
Produktionsleder	Karen Nielsen
Producent	Parkteatret & Teater Baglandet

FREDERIKSSUND KOMMUNES
EGNSTEATER

Om PARKteatret

Parkteatret er Danmarks nyeste egnsteater.

Vi åbnede den 1. januar 2021 i tæt samarbejde med kommunen og med stor opbakning fra lokalsamfundet. Som egnsteater giver vi Frederikssund Kommune et kulturelt løft og en særegen identitet ved at lave forestillinger, der stiller spørgsmål, skaber nysgerrighed og giver mod på livet.

Vi er et teater "tæt på dig". Vi er et professionelt producerende teater, som skaber vores egne forestillinger og sætter holdet derefter. Teatret deler hus med en biograf og er beliggende lige overfor Frederikssunds station.

Læs mere om os på : <https://www.parkteatret.dk/teater>

Om TEATER BAGLANDET

Teater Baglandet er dannet i 2012.

Vi elsker den stærke kommunikationsform teatret er, fordi den ejer evnen til at inddrage den enkelte tilskuer og give publikum følelsen af selv at være en unik del af oplevelsen. Teatret er en nu og her oplevelse, som taler direkte til tilskuerens hjerte og hjerne, det er real life, og det er vi vilde med.

Vores forestillinger er fysiske, musikalske, universelle og involverer publikum direkte. Vi vender ting på hovedet, så du stopper op ved berigende relationer og oplevelser, du ellers ville være gået forbi.

Vi gør dig klogere på dig selv og dine medmennesker.
Tro flytter bjerge - Teater Baglandet flytter dig !

Find os på på: www.teaterbaglandet.dk

FORMÅL

Med dette undervisningsmateriale har vi primært fokus på at give børnene mulighed for at beskæftige sig med de **filosofiske** aspekter ved forestillingen Kant. Mere specifikt byder materialet på øvelser, gennem hvilke børnene vil få lov til at **tænke kritisk, selvstændigt og kreativt**.

Disse øvelser har afsæt i den større og nu 50 år gamle Filosofi-for-børn-bevægelsen (*Philosophy for Children*, eller P4C på engelsk) inden for pædagogik. I den kan man finde utallige forslag til, hvordan man kan lave filosofi med børn (nogle mere skræddersyet til specifikke emner end andre)¹, men fælles for stort set alle disse forslag er deres fokus på kritisk og selvstændig tænkning. Eleverne bliver altså ikke præsenteret for noget faglig viden, som de så skal indlære, huske og derefter anvende. De konfronteres til gengæld med **spørgsmål uden nogen etablerede rigtige/forkerte svar**, de **opdager deres egne intuitioner** herom og **anvender deres kreativitet** til at formulere deres svar.

Når de har delt deres meninger i plenum, bliver de så mødt med spørgsmålet: Hvorfor? Her er det altså ikke noget med bare at huske, hvad læreren sagde: Her gælder det om selv at **begrunde egne svar**.

Alt dette kræver ikke nogen særlig fagfilosofisk viden fra lærernes side. Man behøver ikke have læst Descartes eller Kant for at gå igennem et filosofi-modul med børnene om emner såsom virkelighed, viden og universet. Lad eleverne udtrykke deres egne holdninger, dele deres viden med hinanden og argumentere for det, de mener! Du kan som lærer dog hjælpe dem ved at stille målrettede spørgsmål og kickstarte diskussionerne med specifikke historier, tegninger m.m. Sådanne inputs til diskussioner, samt bud på relevante spørgsmål, giver vi dig med dette undervisningsmateriale.

Meningen med materialet og dets aktiviteter er at give eleverne en legende og engagerende adgang til filosofiens verden. Desuden er kritisk, selvstændig og kreativ tænkning et vigtigt værktøj til bl.a. problemløsning og i livet generelt. Hertil kan filosofi for børn føre til en **betydelig forbedring** af en række andre kompetencer relevante for andre fag – bl.a. en forøget begrebs- og tekstforståelse, samt evnen til at ræsonnere inden for nye, ukendte emner.



1) Dette materiale er specifikt inspireret af Paul Clegghorns *Thinking Through Philosophy*-tilgang til filosofi for børn og den struktur til filosofi-moduler udarbejdet i Clegghorn, Topping & Trickey (2019). *A Teacher's Guide to Philosophy for Children*. New York: Routledge.

FÆLLES MÅL

EFTER 2. KLASSE

DANSK

Eleven kan forholde sig til velkendte temaer gennem samtale om litteratur og andre æstetiske tekster.

Eleven har viden om begyndelse, midte og slutning.

Eleven kan sætte tekstens tema i relation til eget liv.

Eleven har viden om forskelle og ligheder ved enkelte danske, norske og svenske ord og udtryk.

MATEMATIK

Eleven kan beskrive og fremstille figurer og mønstre med spejlingssymmetri.

IDRÆT

Eleven har viden om fysisk aktivitets indvirkning på følelser.

Eleven kan samtale om følelser, der kan opstå ved fysisk aktivitet.

EFTER 4. KLASSE

DANSK

Eleven kan forholde sig til velkendte temaer i eget og andres liv gennem undersøgelser af litteratur og andre æstetiske tekster.

Eleven kan samtale om teksters budskaber.

Eleven kan udtrykke sig om tekstens univers.

Eleven kan forklare sin tekstforståelse.

Eleven kan forstå enkle norske og svenske film, hjemmesider og andre tekster.

MATEMATIK

Eleven kan fremstille mønstre med spejlinger, parallelforskydninger og drejninger.

IDRÆT

Eleven har viden om kropslige grænser.

EFTER 6. KLASSE

DANSK

Eleven kan forholde sig til almene temaer gennem systematisk undersøgelse af litteratur og andre æstetiske tekster.

Eleven kan udtrykke en æstetisk teksts stemning.

Eleven har viden om måder at udtrykke teksters stemning på.

Eleven har viden om motiv og tema.

Eleven har viden om ligheder og forskelle mellem dansk, norsk og svensk sprog.

MATEMATIK

Eleven kan analysere mønstre og symmetrier i omverdenen.

LÆRERVEJLEDNING

GENERELT

Opdelt i før, under og efter forestillingen finder du forslag til, hvordan du kan strukturere dine moduler for at arbejde med forestillingen Kant. Denne struktur er valgt for at opkvalificere elevernes teateroplevelse og gøre det nemmere for dem at huske indtrykkene til den efterfølgende refleksion i undervisningen.

En konkret rød tråd, der går igennem alle disse moduler, bliver en foldebog til de yngste klasser og en trappebog til de ældste, som kan blive elevernes evalueringsprojekt, når de er færdige med dette forløb. (Mere om, hvordan folde- og trappebogen skal foldes og udfyldes, kan findes nedenunder i bilagene fra ”1. modul: Opstart” på s. 8).

Som allerede nævnt, er det primære fokus ved dette undervisningsmateriale filosofi for børn. Meningen er altså, at eleverne skal tænke kritisk, selvstændigt og kreativt. De konfronteres med spørgsmål, der ikke har præetablerede rigtige eller forkerte svar, men som derimod lader eleverne finde deres egne, begrundede svar hertil.

Da teaterstykket henvender sig til de 7-12 årige (1-6. klassetrin), har vi i denne vejledning valgt at lave en differentiering i forhold til de yngste og ældste elever. Under de moduler, hvor differentieringen kan være relevant, vil du finde en vejledning til begge grupper. Der kan frit vælges, hvad der passer til klassen samt elevernes niveau.

OBS: Forestillingen Kant tager udgangspunkt i Jon Fosses bog af samme navn. I de aktiviteter fra undervisningsmaterialet, der tager udgangspunkt Fosses tekst, vil der henvises til Kristoffer og hans far. I de aktiviteter, der tager udgangspunkt i forestillingen, vil der til gengæld refereres til Kristoffer og hans mor (eftersom der i forestillingen skiftes karakteren far ud med mor).

FORKORTET UDGAVE AF MATERIALET

Vi anbefaler, at aktiviteterne fra både før, under og efter forestillingen gennemføres. Men da dette kan være tidskrævende, foreslår vi følgende forkortet udgave af undervisningsmaterialet:

FØR FORESTILLINGEN

Fra 1. modul: Opstart

- Alt (s.8) minus foldebogen/trappebogen

Fra 2. modul: Kanter

- 1. Indledende diskussion (s.9)

- 2. Tegninger af kanter (s.9)

Fra 3. modul: Universet

- 1. Indledende diskussion (s.11)

Fra 4. modul: Ingenting

- 1. Indledende diskussion (s.14)

Flere af disse aktiviteter kan sagtens sættes sammen i ét modul - afhængigt af hvor lang tid du vil give til diskussionerne. Vi anbefaler at afvikle 3 og 4 sammen.

Udover de enkelte bilag der nævnes på disse sider, behøver du ikke udprinte noget andet til eleverne, hvis du kun går igennem denne forkortede udgave af materialet.

FØR FORESTILLINGEN

I perioden op til, at I ser forestillingen, foreslår vi følgende aktiviteter, hvor eleverne vil få lov til at dykke ned i nogle af forestillingens centrale begreber – navnlig ”kant”, ”univers” og ”ingenting.” Dette vil give dem et bedre udgangspunkt for at forstå historien.

Vi har sammensat aktiviteterne i 4 moduler, men afhængig af hvor mange af de foreslåede aktiviteter, du vælger at gennemgå, og hvor lang tid du vil vie til hver og en, kan disse sagtens afvikles over færre eller flere moduler.

1. MODUL OPSTART

I dette modul bliver eleverne præsenteret for et uddrag af bogen Kant af Jon Fosse, som danner udgangspunkt for teaterstykket. Derudover skal eleverne klippe og folde den foldebog (til de yngste) eller trappebog (til de ældste), som kan blive deres evalueringsprojekt, når I er færdige med forløbet.

Til at starte med, præsenteres eleverne for bogens forside (bilag 1) og i plenum taler I om, hvad de ser på billedet og hvad de tror bogen handler om. Du kan så fortælle dem om den forestilling, I skal ind og se, og det faktum at forestillingen er baseret på denne bog. Herefter læses uddraget af teksten til højre.

I klassen samler I op på det læste og der tydeliggøres, hvad det er for nogle centrale begreber, Kristoffer tænker over i tekststykket, nemlig ”kant”, ”universet”, og ”ingenting.” Disse – kan du fortælle eleverne – er så også de emner, som I vil arbejde med i de senere moduler, for de spiller en væsentlig rolle i forestillingen.

Efter plenum skal de yngste elever klippe og folde foldebogen, som findes i bilag 2. Papiret skal forstørres op i A3-format. De ældste elever skal klippe og hæfte deres trappebog (bilag 3).

UDDRAG

Jeg hedder Kristoffer, og jeg er otte år gammel. Jeg lå lige og tænkte på universet. Universet er noget jeg ikke kan forstå.

Jeg kan ikke forstå at det er uendeligt, for alt har en ende, alt har en kant, et eller andet sted. Men hvis universet ender, hvad er der så efter det ender? Måske ingenting, men hvad er så ingenting? For ingenting er vel ingenting. Jeg forstår det ikke, og tænker igen og igen på universet. Det er derfor jeg lige nu har lyst til at kalde på far. Jeg må spørge ham om universet.

Jeg går i tredje klasse, og jeg kan ikke lide sådan noget jeg ikke kan forstå. Jeg vil kalde på far, og bede ham komme ind, så jeg kan snakke med ham om universet. Men han siger vel bare at jeg skal lægge mig til at sove nu. Hvis han ikke siger det, så siger han vel bare at der er så meget man ikke forstår.

Far har mange bøger og læser meget. Han siger der er så meget man ikke forstår. Jeg tænker tit på universet. Hvis det ender, så duer det ikke og hvis det ikke ender, så duer det heller ikke. Jeg bliver bange når jeg tænker på universet.

Det duer ikke at universet bare er uendeligt, og det duer heller ikke at det ender. Begge dele duer, og ingen af delene duer. Der er så meget der duer. Det gør mig bange.

Til dette modul skal du bruge: Forsiden af bogen Kant (bilag 1); skabelon til foldebog (bilag 2) eller trappebogen (bilag 3); sakse.

2. MODUL KANTER

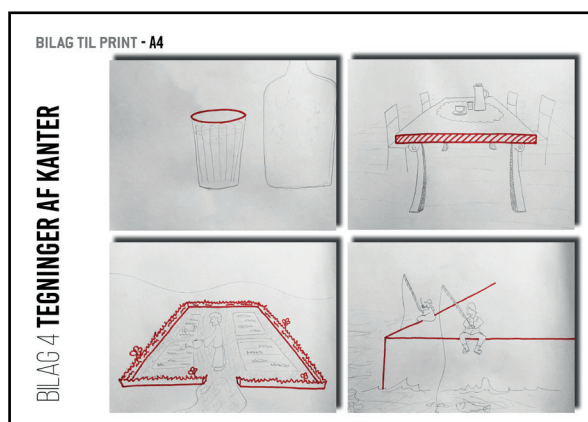
I dette modul skal eleverne diskutere begrebet “kant.”

1 INDLEDENDE DISKUSSION

I kan starte med at opsamle fra sidste modul. Eleverne spørges ind til, hvad historien hed, og hvorfor de tror, at den hedder det. Hertil spørges eleverne, om de har hørt ordet “kant” før, og hvad de tror ordet betyder. Efter at have hørt deres svar, går I i gang med den aktivitet, der vil danne udgangspunktet for en mere abstrakt og filosofisk diskussion om kanter. Aktiviteten er følgende.

2 TEGNINGER AF KANTER

Eleverne præsenteres for tegningerne fra bilag 4. Tegningerne repræsenterer bl.a. fire forskellige betydninger af ordet “kant” taget fra Gyldendals ordbog - de er farvet i rødt.



Eleverne kigger på tegningerne og der spørges ind til hvad de tror, tegningerne repræsenterer, hvad de tror de røde linjer i tegningerne er, om de mener disse røde linjer er kanter, og så hvorfor/hvorfor ikke de mener det. Eleverne kan evt. kigge på disse i grupper og derefter kan I opsamle i plenum.

Man kan spørge eleverne ind til, hvor forskellige kanter kan være. F.eks. om de kan have forskellige farver end rødt, om hvilke former kanter kan have (kun firkantet? Eller også runde m.m.), om de kan gøre forskellige ting (f.eks. kanten fra billedet med haven kan siges at “gro”, men kan kanter fra de andre billeder også gro?).

Prøv at lede elevernes opmærksomhed hen på de ligheder, der er mellem de fire tegninger (hvis de ikke selv nævner dem). F.eks. kan alle disse kanter ses.

Spørg så om en kant skal kunne ses. For at gøre det mere konkret for eleverne, kan der f.eks. spilles noget musik i få sekunder, og hertil spørge: Har musikken kanter dér hvor den starter og slutter? Hvorfor? Hvorfor ikke? (andre eksempler på kanter, der ikke synes at kunne ses: Smag, smerter, sult, træthed - alt det der har en start og ende i tid).

Når I nu har diskuteret så mange eksempler på kanter og deres forskelle som I kan, kan du spørge eleverne, hvad de tror, en kant skal have for at være en kant. Skal den have en specifik farve? Skal den have en specifik form? Skal den kunne ses? Andet? Hvis ingen af ovennævnte eksempler, hvad skal

den så have? Få eleverne til at overveje, om en kant skal være dér, hvor en ting slutter (hvis ikke de selv nævner det).

Hvis de er uenige, så prøv at genlæse passagen fra tekststykket fra første modul. “Universet er noget jeg ikke kan forstå. Jeg kan ikke forstå at det er uendeligt, for alt har en ende, alt har en kant, et eller andet sted. Men hvis universet ender, hvad er der så efter det ender?”

Taler Kristoffer her ikke om en kant, som dér hvor noget slutter? Er det vigtigt at vi forstår kanter på samme måde som Kristoffer? Hvad mener eleverne?

Resultaterne af diskussionen (hvad blev i enige om, en kant er) opsamles i plenum og skrives eventuelt på tavlen. Herefter kan eleverne skrive det ind i deres foldebog/trappebog.

Tegningerne og diskussioner kan suppleres med følgende aktiviteter.

3 TAGE BILLEDER AF KANTER MED IPADS:
Efter at have talt om tegningerne af kanter fra den ovennævnte aktivitet, skal børnene ud i skolegården og finde eksempler på kanter fra tegningerne, som de så tager billeder af. De skal prøve at indfange flest kanter med ét billede. Når de er tilbage i klassen, kan de i små grupper prøve at finde ud af, hvilket billede har flest kanter. Dette kan også laves til en gruppeopgave eller en konkurrence.

4 KANTER PÅ VORES IDENTITET:
Stil dig op foran eleverne (eller find en frivillig til det) og spørg: Er der nogen kanter på mig? Hvor? Hertil kan du spørge: Ville det stadig være mig, hvis jeg ikke havde (den kropsdel som eleverne lige nævnte er din kant)? Hvad hvis (fjern en anden kropsdel)? Hvorfor/hvorfor ikke?
Hvad hvis jeg skiftede navn: Ville det stadig være mig? Lad dem diskutere, hvor meget de synes, man kan fjerne og ændre, før du ikke længere er dig selv (husk at bede dem begrunde deres svar).

5 KANTER MAN BURDE RESPEKTERE:
Find en frivillig og kom tættere og tættere på personen, og spørg hvornår det starter med at være ubehageligt. Spørg de andre, om de er enige, eller om man det er for tæt/for langt fra en. Gør dem opmærksomme på, at folk har forskellige "kanter" for, hvornår det bliver for tæt på. Spørg dem, hvorfor de synes, det er ubehageligt, når man kommer så tæt på. Hvad hvis man rør ved hinanden mens man leger? Hvis der er mulighed, kan eleverne lege legen "Ståtrold og de varme feer". Her kommer eleverne nemlig helt tæt på hinanden.

Efter legen kan du spørge: Er der andre "kanter" mens man leger? Spørg dem så, om det er forkert, hvis folk overtræder den andens kanter. Hvad hvis vedkommende ikke mente det eller ikke vidste, at den anden synes det er for tæt på? Burde vedkommende sige undskyld?

LEG

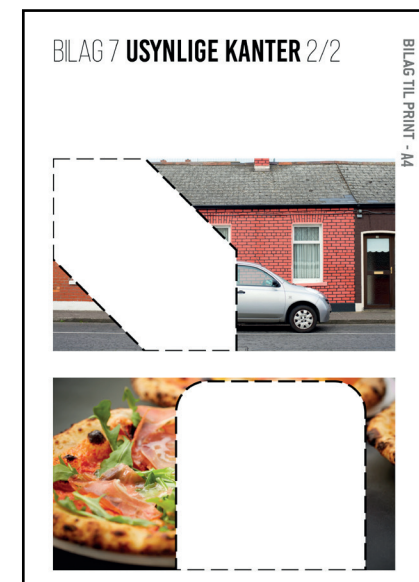
Ståtrold og de varme feer

Der arbejdes på samme måde som en typisk ståtrold. Læreren vælger x antal elever der er fangere, og resten skal undgå at blive fanget. Til forskel fra det typiske ståtrold, så fryser man i den stilling, man er blevet fanget i, og man må så vente på, at der kommer en klassekammerat (en varm fe) og giver et kram og "tørre" dem op. Når man har fået et kram, er man fri igen.

6 LINJER FRA FANTASI:
Eleverne skal tegne videre på de kanter, der vises i figurerne (f.eks. tegne et hus med have, himlen m.m. ud fra den angivne firkant) (bilag 5).

7 (TIL DE YNGSTE) SPEJLING:
Eleverne skal lave spejlvendte tegninger af de kanter, der vises i figurerne (bilag 6).

8 (TIL DE ÆLDSTE) USYNLIGE KANTER:
Eleverne præsenteres for billeder, hvor visse genstande er delvist skjulte. Eleverne skal så tegne de skjulte kanter på genstandene (bilag 7).



Til dette modul skal du bruge: Tegninger af kanter (bilag 4); eventuelt iPads, tegninger til linjer fra fantasi (bilag 5), tegninger til spejling (bilag 6), tegninger til usynlige kanter (bilag 7).

3. MODUL UNIVERS

I dette modul skal eleverne diskutere, hvad universet er, og om det har kanter.

1 INDLEDENDE DISKUSSION

Indledningsvis spørges eleverne ind til, om de har hørt ordet “univers” før og hvad de tror det betyder.

Spørg dem om, hvad der kan være/ikke kan være i universet, og hvorfor.

F.eks.: Er planeter en del af universet? Hvordan ved I det? (Har I hørt det fra nogen, har I set tegninger af universet med planeter...?). Er Anders And en del af universet? Hvorfor/hvorfor ikke?

For at facilitere diskussionen, kan du fortælle eleverne, at når voksne taler om universet, forstår de det ofte som “alt det, der findes.”

Kan Anders And så være en del af universet, hvis sidstnævnte forstås som ”alt det, der findes”? Ja, nej, hvorfor? Hvad ellers er ikke en del af universet? Hvordan kan vi vide, at disse ting ikke findes?

Når eleverne har diskuteret lidt om, hvad der kan være/ikke kan være i universet, så startes følgende aktivitet.

2 TEGN DIN PLANET

I klassen hænges der et stort mørkt lærred op (kan laves af flere stykker sammenhæftet papir). Du kan udprinte skabeloner til eleverne (se bilag 8) med en planet eller de kan tegne deres egne. Der kan ligeledes udprintes billedet af Kristoffer, der ligger i sengen (bilag 9), og dette kan hænges på væggen sammen med planeterne.

Eleverne tegner og farver på deres planeter, og der kan eventuelt tegnes øvrige genstande såsom rumrakter, meteor, m.fl.

Når planeterne er lavet, skal de op og hænges på jeres univers-væg.

Spørg derefter eleverne, om der skal tegnes kanter/grænser i jeres univers. Hvordan skal kanterne se ud? Hvor skal de være? (vigtigst) Hvorfor mener de, at der skal være kanter?

(Afsnittet herfra henvender sig til de ældste elever)

Suppler eventuelt diskussionen med nogle argumenter for, hvorfor universet burde have kanter. Du kan overveje følgende:

- Sørg for at have et vist antal almindelige genstande tæt på dig. Tag en genstand op og spørg: Har den en kant? Tag så en anden og spørg om det samme. Tag en tredje, en fjerde, en femte osv.: Har

de ikke alle sammen kanter? Gang på gang får I formentlig bekræftet, at hver genstand, du har taget, har kanter. Og er alle genstande, som man kan se i klassen, i skolegården, på gaden, derhjemme m.m., ikke også kantede? Er det så ikke i hvert fald sandsynligt, at universet har kanter ligesom alle andre genstande?

- Gør det samme med spørgsmålet om, den pågældende genstand altid har eksisteret, eller om det blev skabt på et tidspunkt. Når I får bekræftet, at alle de genstande, du har taget op og som I kan komme i tanke om, er blevet skabt på et tidspunkt, er det så ikke sandsynligt, at universet også blev skabt på et tidspunkt (altså med andre ord, har det en “kant i tid”)?

- Du kan hertil spørge, hvad eleverne synes om disse argumenter. Er de overbevisende? Resultaterne af diskussionen (hvad blev I enige om, universet er, og begrundelse for om det er kantet eller ej) opsamles i plenum, og eleverne kan derefter skrive det ind i deres foldebog/trappebog.

Tegningerne og diskussioner kan suppleres med følgende aktiviteter.

3 DIGTET OM BIG BANG

Der startes med at spørges, om eleverne har hørt begrebet ”Big Bang” før, og om nogen har en idé om, hvad det betyder.

Der oplæses dernæst digtet til højre af Daniel Phelps.

Der spørges ind til, hvad eleverne har forstået af digtet og om hvordan Big Bang defineres i digtet (svar: universet kom ud fra noget småt).

Der diskuteres efterfølgende, om Big Bang kan forstås som en kant ved universet. Hvad mener eleverne, og hvorfor? Hvilken slags kant synes de Big Bang er. Kunne det f.eks. være en start i tid?

Diskussion om Big Bang kan gøres visuelt vha. billedet af sandkornet (se bilag 10). Dette kan udprintes og eleverne spørges ind til, hvor det skal placeres på jeres univers-væg (inde i universet sammen med planeterne? Uden for universet?).

I diskussionen kan I overveje følgende spørgsmål: Er sandkornet (altså den tæt sammenpressede tilstand, der udvidede sig) ikke noget, der virkelig findes? Blev der ikke sagt, at universet var alt det, der findes? Burde sandkornet så ikke være en del af universet? (En grund til at mene, at sandkornet findes: Det er svært at se, hvordan noget kan springe ud af noget andet, uden at sidstnævnte også findes) Hvis ja, så burde den sættes ind i universet sammen med planeterne.

*Det gør mig svimmel at tænke på
Hvordan livet er begyndt
Det startede med et kæmpe BANG
Har nogle kloge mennesker forkyndt.*

*Ud fra noget ganske småt
Som et sandkorn, nok mindre endnu
Kom alt det vi kan se
Måne, sol, planeter, Jorden, sky og sne.*

*Sådan tanker kan fylde meget
Min hjerne bliver helt mørbanket
Men det der er vildere endnu
Er tanken om hvordan universet sprang ud
Fra et sandkorn med et boom.*

*For hvordan kom tid og rum, med ALT deri
Ud fra noget så ganske lille?
Det må have været presset rigtig godt sammen
For at kornet til alt kunne være kilden.*

*Lad os prøve at forestille os
At dette korn sagde BANG, en eksplosion!
Det spyttede universet ud, med stjerner og sol
Men hvor kom kornet fra?
Se, dét er noget af en refleksion!*

Frit oversat af Daniel Phelps' digt Big Bang!

4 TEGNING AF DET, DER IKKE ER I UNIVERSET

Når der nu er blevet diskuteret, hvad der er en del af universet, og at universet forstås af mange som "alt det, der findes," bed så eleverne tænke over eksempler på, det der ikke er med i universet - altså det der ikke findes. Det er en god ide at finde på eksempler i plenum, skrive dem op på tavlen, og så kan eleverne tegne dem. Hvis eleverne har det svært med at finde på sådanne eksempler, kan du foreslå flyvende cykler og så spørge eleverne, om de mener, disse findes (hvorfor/hvorfor ikke?).

Du kan hertil spørge dem, hvorfor de mener, at det, de har tegnet, ikke findes. Kunne det måske findes? (kunne man f.eks. bygge det op, opdage det på en eller anden planet etc.?).

Kan de komme på eksempler på ting, der ikke kan findes, ikke kan bygges op etc.?

Du kan give dem følgende eksempler: En trekantet cirkel og en t-shirt der er helt rød men også sort. Du kan få dem til at prøve at tegne/farvelægge sådan en cirkel og t-shirt. Spørg dem så, om de selv synes, at det er lykkedes for dem at tegne/farvelægge dem. Hvorfor er det så svært? Kunne de alligevel måske findes? Hvorfor, hvorfor ikke?



5 SANG OM UNIVERSET

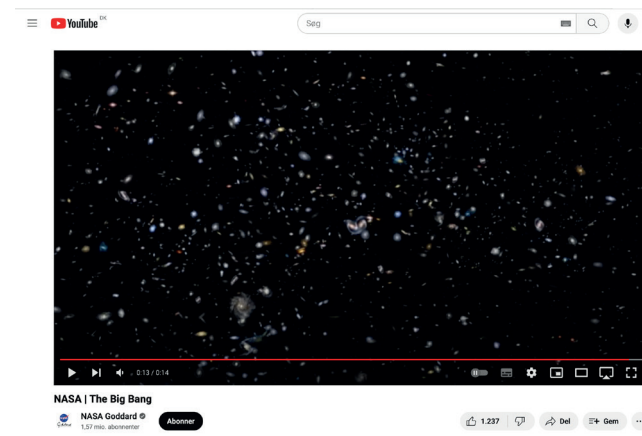
Musikeren og sangeren Anders Jacobsen har forfattet en speciel udgave af sin sang "Universet" til dette undervisningsmateriale. Denne kan tilgås her: <https://parkteatret.dk/teater/forestillinger/kant/undervisningsmateriale>

Sangen kan indlæres af eleverne (teksten kan findes i bilag 11), men eventuelt også synges til at åbne modulet med, eller anvendes som baggrundsmusik til forskellige aktiviteter.

6 VIDEO AF UNIVERSET

Følgende video af universet, der udvider sig fra Big Bang, vises i klassen. Kan også supplere digtet om Big Bang.

<https://youtu.be/LeUcjqqhNxM>



Til dette modul skal du bruge: Udprint af planeter (bilag 9), farveblyanter/tusser, sort karton eller lærred til ophæng af planeter, billede af Kristoffer (bilag 10), sangtekst (bilag 11); eventuelt også papir og (farve)blyanter til tegningen af den trekantede cirkel og den helt røde men også lidt sorte t-shirt.

4. MODUL INGENTING

I dette modul skal eleverne diskutere begrebet “ingenting.”

1 INDLEDENDE DISKUSSION

Der kan startes med at spørge ind til, hvad der blev lavet i sidste modul. Hertil kan du spørge eleverne, om de husker, hvad Kristoffer tænkte, der kunne være på den anden side af universet (svaret: ingenting). Hvis de ikke kan huske det, så kan følgende passage læses op:

Universet er noget jeg ikke kan forstå.

Jeg kan ikke forstå at det er uendeligt, for alt har en ende, alt har en kant, et eller andet sted. Men hvis universet ender, hvad er der så efter det ender?

Måske ingenting, men hvad er så ingenting? For ingenting er vel ingenting. Jeg forstår det ikke [...].

Eleverne kan nu forhåbentlig svare, at Kristoffer mener, at der er ingenting på den anden side af universets kant.

Spørg: Hvorfor er det ingenting, der skulle være på den anden side af universet? Hvorfor kan der ikke være noget andet end ingenting, efter at universet ender? Hvis de har det svært med at finde et svar, så påmind dem om definitionen på universet fra sidste modul som “alt det, der findes.” Efter at alt det, der findes, slutter, hvad kan der så være? Svaret “ingenting” synes her at være mere indlysende.

Spørg eleverne, om de har nogle bud på, hvad ingenting er. Denne diskussion kan du supplere med følgende aktiviteter.

2 HISTORIEN OM ASGER, ASTA OG INGENTING.

Historien (bilag 12) oplæses. Der spørges så om hvad eleverne har forstået.

Specifikt kan du spørge, hvad “ingenting” betød, da Asger åbnede skuffen og sagde “der er ingenting i skuffen” (svaret: der var ingen mad, men der var alt muligt andet i skuffen).

Hvad betød “ingenting” til gengæld, når Ali i historien sagde, at han lavede “ingenting” i efterårsferien? (svaret: han lavede ikke noget særligt, men han lavede altså visse ting, såsom at spille PlayStation og spise is med moren i havnen).

Hvad betød ingenting som i “virkelig ingenting” i historien? (svaret: fravær af alt).

Du kan bede eleverne om at tegne det de husker/kunne lide/andet fra historien om Asger, Asta og ingenting, og samtidig bede dem prøve at tegne “ingenting” som i “virkelig ingenting.”

Mens de tegner, kan du gå rundt og spørge, om deres bud på ingenting virkelig repræsenterer ingenting. F.eks.: Mange har måske bare efterladt papiret blankt, men kan ingenting være farvet hvidt som papiret? Er farver ikke noget, og burde de hermed ikke fjernes for at der virkelig kan være ingenting? (OBS! Nogle børn ved formentlig, at sort er fraværet af andre farver, mens hvidt er tilstedeværelsen af alle andre farver: Er sort så “noget”? Hvad med hvidt?)

3 SIMON SIGER: EN LEG OM INGENTING

Lav en Simon-siger session, der slutter med “Simon siger: Gør ingenting!”

Spørg så eleverne om de virkelig gør ingenting. Åbner de f.eks. deres øjne og kigger de rundt i klassen? Står de op? Sidder de ned? Trækker de vejret? Men er det at kigge, stå, sidde, trække vejret m.m. ikke “at gøre noget”? Hvad synes børnene? Hvordan skulle man være, for virkelig at gøre ingenting? Hvorfor?

Resultaterne af diskussionerne (hvad blev I enige om, ingenting er) opsamles i plenum, og eleverne kan derefter skrive det ind i deres foldebog/trappebog.

Til dette modul skal du bruge: Historien om Asger, Asta og ingenting (bilag 12)

UNDER FORESTILLINGEN

Det er nok lidt ukorrekt at kalde denne del for ”under forestillingen,” da vi gerne vil have, at eleverne nyder forestillingen, i stedet for at skulle skrive eller tale imens. Spørgsmålene, som vi her anbefaler, er snarere til umiddelbart lige inden, I sidder i teatersalen, og lige efter, at I har set stykket.

Spørgsmålene til lige efter kan enten besvares på teatret eller lige når I er kommet tilbage i klassen, og disse kan eleverne selv læse og besvare i elevmateriale s.21-22 for de yngste og s. 29-30 for de ældste. Spørgsmålene er med til at fastholde indtrykkene i elevernes hukommelse, så det bliver let for dem

LIGE INDEN I SER FORESTILLINGEN

I plenum spørges der om:

Hvilken type fortælling tror I, det er? Realistisk?
Magisk? Hvorfor?

Hvordan adskiller teaterforestillinger sig fra f.eks.
film og bøger?

Hvilke sanser bruger man, når man oplever en teat-
erforestilling?

Hvad forventer I jer af oplevelsen? F.eks. spænd-
ing, humor, sjov, at blive overrasket, fantasifulde
kostumer og rekvisitter, uhygge, at grine, at kunne
genkende noget fra sit eget liv? osv.

I kan tale om det i plenum og eventuelt lave papirer
med noter som kan hænges op på væggen.

LIGE EFTER I HAR SET FORESTILLINGEN

Umiddelbart efter forestillingen, helst samme dag, kan I
tale om nedenstående spørgsmål.

Hvilke situationer/ting fra din hverdag fik stykket dig til
at tænke på?

Hvad gjorde størst indtryk på dig?
Beskriv, hvad du undrede dig over ved oplevelsen.



EFTER FORESTILLINGEN

I tiden efter, at I har set forestillingen, foreslår vi følgende aktiviteter, hvor eleverne får lov til at dykke ned i øvrige centrale emner ved forestillingen – navnlig drømme og virkelighed, samt følelser og begrebet ”kæmpe”. Derudover er der aktiviteter i dansk (herunder nabosprog) og forslag til yderligere arbejde.

AKTIVITET OM DRØMME

Der arbejdes med drømmene og det at drømme (et centralt emne i forestillingen) og med de forskellige betydninger, disse ord kan have. Start med at spørge, om nogen husker, hvad kæmpen gjorde i forestillingen (drømte) og hvad den drømte om (Kristoffer, at Kristoffer kniber sig i armen).

Spørg hertil eleverne, om at komme med eksempler på korte sætninger med substantivet ”drøm” eller verbet ”at drømme.” Skriv sætningerne på tavlen. Suppler eventuelt elevernes svar med følgende sætninger:

- Jeg har en drøm om at blive politibetjent.
- Jeg drømmer om at tage på ferie i Italien.
- Jeg hørte ikke efter:
Jeg dagdrømmer hele tiden.

Når der er kommet flere bud på tavlen, så kan eleverne spørges om der er forskelle på, hvad der menes med drøm/at drømme. Formentlig er der sætninger, hvor der menes drømme som det, man oplever i søvnen, og sætninger (ovennævnte tre), hvor der

menes det at ønske noget og at være optaget af sine fantasier.

Spørg så eleverne, hvad forskellen er mellem at drømme i søvntilstand, at ønske, og at dagdrømme (og eventuelle andre betydninger fra elevernes sætninger). F.eks.: Ser man et billede af en politibetjent når man ønsker at være politibetjent? Ja, nej, ikke altid...? Gør man det til gengæld når man drømmer i søvntilstand om en politibetjent eller når man dagdrømmer om en? Føles det at være i en drøm mere ”virkelig” end dagdrømmene? Er det, man dagdrømmer om, altid noget man kan lide?

Hvilken type ”drøm” (i søvntilstand, ønske, dagdrøm, andet) er der tale om i forestillingen? Hvordan ”drømmer” kæmpen? (svaret: i søvntilstand).

Spørg eventuelt hertil, hvad (om noget) der adskiller drømmene fra oplevelser i en vågen tilstand (f.eks. drømmene er ofte ikke lige så detaljerede og sammenhængende).

Et specifikt eksempel på forskellen mellem drømme og vågne oplevelser, som I kan drøfte er: Hyp-pigheden ved visse oplevelser. Spørg eleverne hvor ofte de oplever smerte i drømme.

Diskussionen kan afsluttes med, at eleverne tegner, hvad de drømmer/ønsker/dagdrømmer om (eller andre betydninger af drømme, som I har diskuteret). De yngste elever kan lave tegningerne i foldebogen.

Der opsamles slutteligt på resultaterne af diskussionen.



AKTIVITET OM VIRKELIGHED

Der diskuteres, om vi kan vide, hvad der er virkeligt og hvad der er en drøm.

Start med at spørge eleverne, om de husker, hvad Kristoffer tænker om kæmpen.

Oplæs eventuelt følgende passage fra bogen:

*Jeg tænker tit at der er en kæmpe ude i universet. Den er så enorm at ingen kan få øje på den, ingen ved at det er en kæmpe. Men kæmpen er der hele tiden
Og så sover kæmpen, og så drømmer kæmpen. Og så findes jeg kun i kæmpens drøm. Det tænker jeg tit på, og det gør mig bange.
Når jeg tænker at jeg kun findes i kæmpens drøm, så kniber jeg mig i armen indtil det gør ondt.
Men det kan jo være at jeg også drømmer det, drømmer at jeg kniber mig i armen og at det gør ondt. Det er skræmmende.*

Spørg så eleverne om, hvad kæmpen gør (svaret: drømte), hvad den drømmer om? (svaret: om Kristoffer og om at Kristoffer kniber sig i armen), og hvordan Kristoffer har det, når han tænker på kæmpen (svaret: bange).
Hvorfor bliver Kristoffer bange, ifølge eleverne?

Suppler eventuelt elevernes svar med følgende:
Kristoffer er bange for at kun være til i kæmpens

drøm. Det er måske især dét, at han ikke ved, hvad der sker, hvis kæmpen vågner, der gør ham bange. Forsvinder Kristoffer og alle de andre ting, kæmpen drømmer om, når den vågner – ligesom de ting vi drømmer om forsvinder, når vi vågner af vores drømme?

Hvad mener eleverne: Er Kristoffers frygt lidt fjollet? Hvorfor, hvorfor ikke?
Kan vi være sikre på, at vi ikke er med i en kæmpes drøm? Hvad mener eleverne, at der kan være af tegn på, at vi ikke er med i en drøm lige nu? Til deres forslag på sådanne tegn kan du svare: Kunne kæmpen måske ikke drømme om dét også? Hvorfor, hvorfor ikke – ifølge eleverne.
Spørg hertil eleverne, om vi burde være bange, selvom vi ikke ved, om vi er med i en drøm. Er det ikke rart at have det liv vi nu har? Er det så ikke lige meget om dette liv bare er en drøm? Hvad mener eleverne om dette?

Der opsamles slutteligt på resultaterne af diskussionen.

AKTIVITET OM FØLELSER OG KÆMPEN

Elevmaterialet s. 24 for de yngste og s. 32-33 for de ældste

På baggrund af to forrige aktiviteter om drømme og virkelighed, og hvorfor Kristoffer er bange for tanken om den drømmende kæmpe, kan eleverne nu arbejde med deres egne følelser, og gå mere i dybde med, hvad en kæmpe præcist er. Spørgsmål og vejledning til tegninger af følelser og kæmpen kan findes i elevmaterialet på s. 24 for de yngste og s. 32-33 for de ældste

De yngste elever tegner kæmpen i deres foldebog, mens de ældste kan gøre dette i deres elevmateriale.

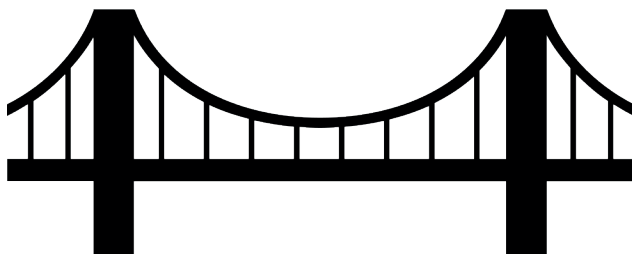
AKTIVITETER I DANSK - YNGSTE

Elevmaterialet s. 25-20

PERSONKARAKTERISTIK OG HANDLINGSBRO

Elevmaterialet s. 25-26

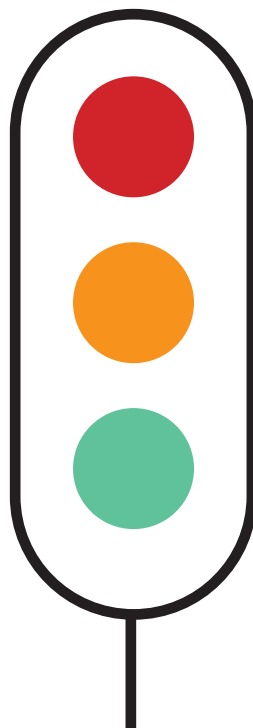
I dansk skal eleverne arbejde med personkarakteristik, samt indsætte teaterstykket i en handlingsbro. I elevmaterialet s. 26 er der en side med handlingsbro til at løse begge opgaver.



NABOSPROG

Elevmaterialet s. 27-28

Teaterstykket Kant er skrevet ud fra bogen *Kant* af norske Jon Fosse. Jon Fosse modtog i 2023 Nobelprisen i litteratur. I dette materiale lægger vi op til, at man kan arbejde med nabosprog. For de yngste foreslår vi at der arbejdes med Trafiklys-metoden, som er beskrevet til højre.



Trafiklys-metoden

I skal arbejde med et lille tekststykke på nynorsk og dets oversættelse på dansk. Disse bliver først hørt gennem de lydfiler, der kan tilgås på følgende link: <https://parkteatret.dk/teater/forestillinger/kant/undervisningsmateriale>

Der er øvelser om lydfilerne i elevmaterialet s. 28

Dernæst kan teksten læses af børnene på s. 28 af elevmaterialet.

Trafiklys-metoden går ud på at male ord ifølge disse kriterier:

- 1 - Ord som betyder det samme og staves ens males **GRØNNE**
- 2- Ord som betyder det samme, men staves lidt forskelligt males **GULE**
- 3- Ord som er markant anderledes end de danske ord males **RØDE**

Der er mulighed for at høre og læse flere norske tekster, se afsnittet om "Inspiration til yderligere arbejde (både til yngste og ældste)" på s. 20

AKTIVITETER I DANSK - ÆLDSTE

Elevmaterialet s. 35-36

GENRE, TEMA, PERSONKARAKTERISTIK OG HANDLINGSBRO

Elevmaterialet s. 35-36

I dansk skal eleverne arbejde med genrer, temaer, personkarakteristik, samt indsætte teaterstykkets fortælling i en 4-trins handlingsbro. Alt materiale, som eleverne skal bruge, findes i elevmaterialet (ss.). Dog skal der findes et genretræ på nettet (eller et du i forvejen bruger), som kan vises på tavlen (eller eventuelt bed eleverne om selv at finde et).

UDTRYK OG TALEMÅDER OM KANTER

Elevmaterialet s. 37

Eleverne skal i denne opgave finde ud af, hvordan forskellige talemåder og udtryk som er skrevet i elevmaterialet (ss.) skal forstås. Når de er færdige, kan de i små grupper skrive et lille manuskript, hvor de bruger et valgt udtryk, som efterfølgende vises for klassen.

BIOGRAFI

Elevmaterialet s. 38

Eleverne arbejder med at lave en biografi. I elevmaterialet ss.XX er der lagt op til at eleverne laver en biografi om filosofen Immanuel Kant, der nævnes i forestillingen. Biografien kan laves i enten Book Creator eller PowerPoint. Du kan vælge om eleverne skal fremlægge eller om du bare vil læse deres skriftlige opgaver. I kan eventuelt finde flere filosoffer at skrive om (f.eks. René Descartes, der er berømt for at have arbejdet med spørgsmålet om, hvordan vi kan vide, at vi ikke er i en drøm; eller andre filosoffer, som du måske kender eller finder relevante).

NABOSPROG

Elevmaterialet s. 38

Teaterstykket *Kant* er skrevet ud fra bogen *Kant* af norske Jon Fosse. Jon Fosse modtog i 2023 Nobelprisen i litteratur. I dette materiale lægger vi op til, at man kan arbejde med nabosprog. Der er lavet en opgave med en indspilning af et tekststykke på nynorsk (udtalt i Kristiansand-dialekt) og på dansk. Find oplæsningerne på følgende link:

<https://parkteatret.dk/teater/forestillinger/kant/undervisningsmateriale>

Metoden I kan arbejde med kunne være dictogloss som eleverne kan løse på side 38.

Dictoglas - fremgangsmåden:

1. **LYTNING:** Lydfilen afspilles første gang i plenum. Eleverne lytter.
2. **SKRIVNING:** Eleverne skriver ned, hvad de har hørt – så præcist som muligt.
3. **SAMTALE:** Eleverne taler sammen to og to om, hvad de har skrevet. Sammen prøver de at udfylde ”tomme pladser” i hinandens forståelse.
4. **LYTNING:** Lydfilen afspilles igen i plenum.
5. **SKRIVNING:** Eleverne retter til i deres transskriptioner, så de får mere med.
6. **SAMTALE:** Eleverne sammenligner to og to og fortæller hinanden, hvad de nu har forstået.
7. **LYTNING OG SAMTALE:** Lydfilen afspilles en sidste gang. Efter hver sætning trykker du på pause og spørger ud i klassen, hvordan eleverne har oversat sætningen. Sammen – og med hjælp fra dig – får eleverne konstrueret den fulde oversættelse af lydfilen. Til dette formål kan du eventuelt afspille den danske
8. **oplæsning.**
SAMTALE OM INDHOLDET: Når teksten er oversat, er det oplagt at tage en samtale om indholdet. Hvor i stykket er teksten fra?
Der er mulighed for at høre og læse flere norske tekster, se afsnittet om ”Inspiration til yderligere arbejde (både til yngste og ældste)”.

INSPIRATION TIL YDERLIGERE ARBEJDE

(både til yngste og ældste)

FILOSOFI-KASSEN

Start med at spørge eleverne, om nogen har hørt ordet "filosofi" før (de kan måske huske, at mor i forestillingen nævner det), og om nogle har bud på, hvad filosofi kunne være.

Forklar hertil, at filosofi kan forstås på forskellige måder. Moren taler i forestillingen om filosofi som noget, der kan studeres på et universitet.

Filosofi som det, man studerer på et universitet, kan forstås som en kasse, hvori der kan komme nogle specifikke spørgsmål. Det er spørgsmål om bl.a. virkelighed, tingenes natur ("hvad er x?"), viden ("hvordan kan man vide, at...?"), og hvordan man burde opføre sig.

Lav en filosofi-kasse, hvori der lægges spørgsmål ned, som I kan bruge til at arbejde og tale videre om filosofi. Kassen kunne være en skotøjsæske eller lignede.

Nedenfor kan du finde eksempler på, hvilke spørgsmål I kunne skrive, lægge i kassen og diskutere.

MERE OM NABOSPROG

Udover den indspilning, du måske har gennemgået i den tidligere nabosprogsaktivitet (enten første eller anden indspilning, afhængigt af om du har gennemgået aktiviteten for de yngste hhv. de ældre klasser), er der flere indspilninger

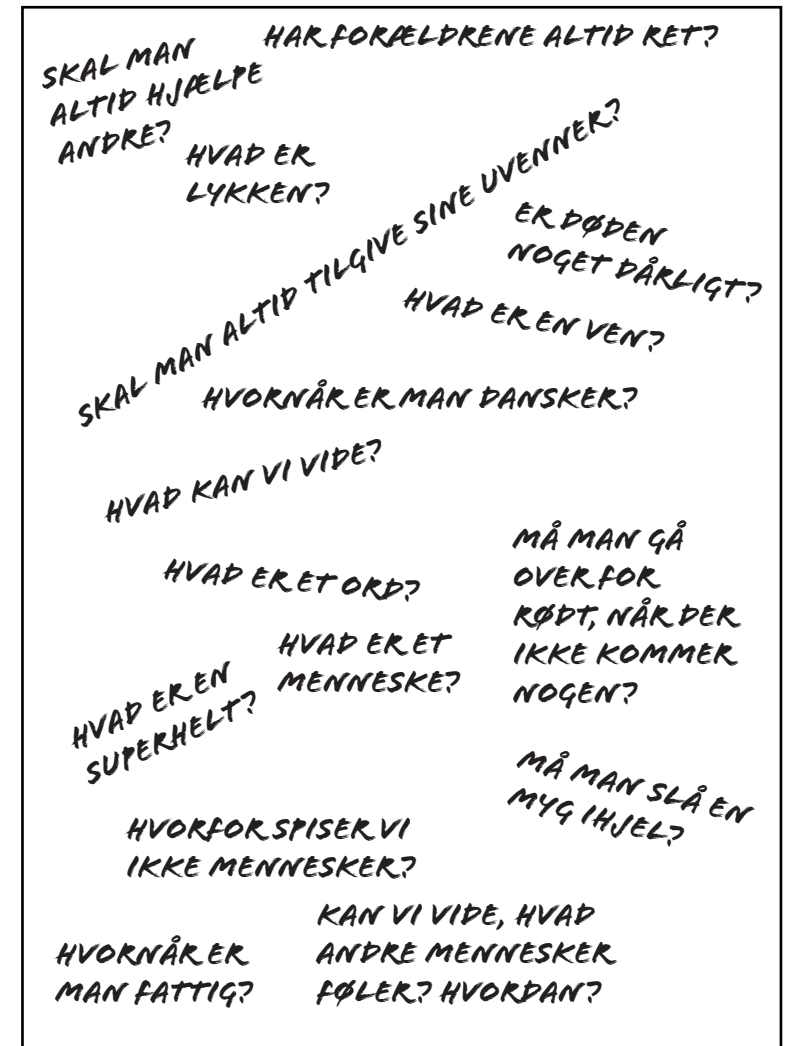
på både norsk og dansk, som eleverne kan arbejde med. Til dette formål kan de anvende de samme metoder, der beskrives i elevmaterialet (Trafiklys-metoden og dictoglas). Ellers kan indspilninger anvendes i andre typer nabosprogsaktiviteter, som du måske kender. Alle indspilninger kan findes i bilag 13.

BIG BANG

Hvis I har lyst, kan I arbejde videre med Big Bang og universet. Der kan f.eks. laves et faglitteratur-forløb.

AT VÆRE ALENE

Hvis I vil arbejde videre med at drømme, ønsket om at være alene og få lov til alt, kan I læse Jens Sigsgaards børnebog *Palle alene i verden*. Børnebogen er fra 1942, og den handler om drengen Palle som vågner op helt alene og begiver sig ud i byen for at udforske. Han synes det er helt fantastisk, indtil han skal konfronteres med ensomheden. Der er, udover bogen, lavet en kortfilm, samt flere små YouTube-oplæsninger af bogen.



Bog: Jens Sigsgaard [1942] (2010). *Palle alene i verden*. Lydbog-udgave. Indlæst af Martin Keller og Ketil Teisen. Gyldendal. ISBN: 9788702094954

Kortfilm:

<https://filmcentralen.dk/grundskolen/film/palle-alene-i-verden>



UNDER FORESTILLINGEN

LIGE INDEN I SER FORESTILLINGEN

SMÅ GRUPPER - SAMTALE

Hvilken type fortælling tror I, at I skal ind og se?
Realistisk? Magisk? - Hvorfor?

Hvordan adskiller teaterforestillinger sig fra f.eks. film
og bøger?

Hvilke sanser bruger man, når man oplever en teaterfor-
estilling?

Hvad forventer I jer af oplevelsen? F.eks. spænding,
humor, sjov, at blive overrasket, fantasifulde kostumer
og rekvisitter, uhygge, at grine, at kunne genkende noget
fra sit eget liv?

Nu er det tid til at se "Kant". God fornøjelse

LIGE EFTER I HAR SET FORESTILLINGEN

UDFYLDES TO OG TO

1. HVILKE SITUATIONER/TING FRA JERES
HVERDAG FIK "KANT" JER TIL AT TÆNKE
PÅ?

2. HVAD GJORDE STØRST INDTRYK PÅ JER?

3. BESKRIV, HVAD I UNDREDE JER OVER
VED "KANT"

EFTER FORESTILLINGEN

 AKTIVITET OM FØLELSER OG DRØMME

SMÅ GRUPPER

Hvem handler stykket om?

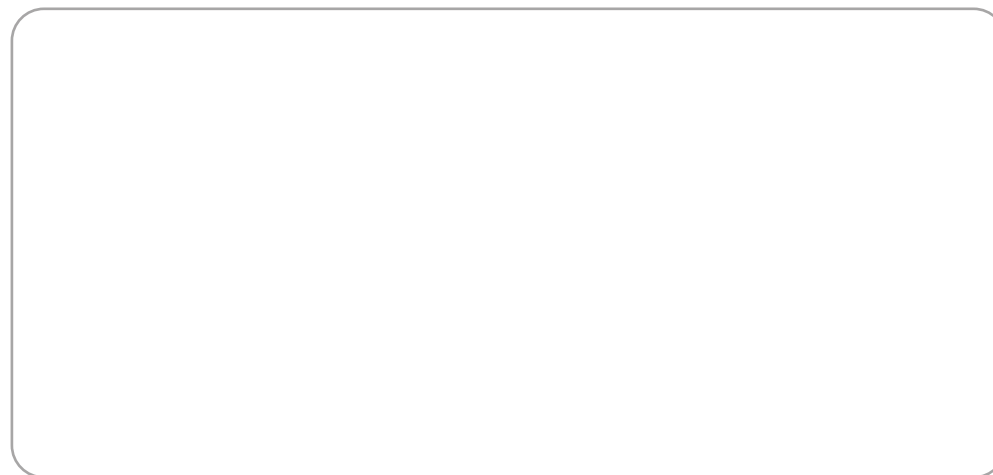
Hvordan havde Kristoffer det? Prøv at skrive ned hvad han følte i forestillingen.

Kristoffer føler mange følelser i "Kant". Han er blandt andet bange, ængstelig og beroliget. Hvilke andre følelser kender I? Skriv dem herunder.

ALENE

I forestillingen er Kristoffer bange for, at alt måske bare er en drøm, som en kæmpe ude i universet drømmer. Hvad er du bange for?

Skriv og tegn herunder.



Synes du Kristoffers forælder er god til at trøste?

Hvordan ville du tale med en, som har samme tanker som Kristoffer?

EFTER FORESTILLINGEN

AKTIVITET OM KÆMPEN

Kristoffer tænker over, om der mon er en kæmpe som drømmer om ham.

PLENUM

Tal i klassen om hvad en kæmpe er. Tal om disse spørgsmål i klassen og skriv dem ned i mindmappet herunder: Hvad ved I om kæmper? Hvor kender I kæmper fra? Hvordan ser kæmper ud? Hvad er deres kendetegn? Hvordan er deres personlighed?



Nu har I talt en masse om kæmper i klassen. Nu skal du forestille dig, hvordan kæmpen, som Kristoffer tænker på, mon ser ud.

 Tegn kæmpen i foldebogen.
Husk at tegne masser af detaljer.

TO OG TO

Kristoffer føler mange følelser igennem historien. Han er blandt andet bange, ængstelig og beroliget. Hvilke andre følelser kender I? Skriv dem herunder.

I SMÅ GRUPPER

I små grupper viser I en ad gangen en følelse, som de andre skal gætte. I skal skiftes til at vise. Husk at den samme følelse godt kan se forskellig ud fra person til person.

EFTER FORESTILLINGEN AKTIVITETER I DANSK - PERSONKARAKTERISTIK

TO OG TO

I skal nu arbejde med en personkarakteristik af Kristoffer.

På tegningen skal I skrive stikord om Kristoffers ydre og indre personkarakteristik.

YDRE personkarakteristik siger noget om det, der er udenpå en person (f.eks. BLONDT HÅR, SORTE ØJNE, HVIDE SKO) og om de forhold, personen har med andre mennesker (f.eks. at være FAR i en familie) og med steder (personen bor i DANMARK, personen er nu i STUEN...).

INDRE personkarakteristik siger noget om, hvordan personen er "indeni". F.eks. hvilken personlighed man har, hvilke følelser, mål, styrker, svagheder... Personen kan f.eks. være MODIG, men også KED AF DET, have et mål om at BLIVE ASTRONAUT, være GOD TIL MATEMATIK og DÅRLIG TIL ENGELSK...



EFTER FORESTILLINGEN

HANDLINGSBRO

TO OG TO

Når man taler om hvordan et stykke eller en bog er bygget op, så kan man bruge en handlingsbro. I boksen kan du læse hvordan man gøre og derefter skal du lave en handlingsbro over "Kant"

En handlingsbro beskriver, hvordan en historie er bygget op.
Den handlingsbro, I skal lave, er delt op i en start, en midte og en slutning.

Over hver del af broen skal I svare på nogle spørgsmål. Svarene kan I skrive som stikord.

Over "start" skal I svare på: Hvem er med i historien? Hvor foregår historien henne? Hvordan starter den?

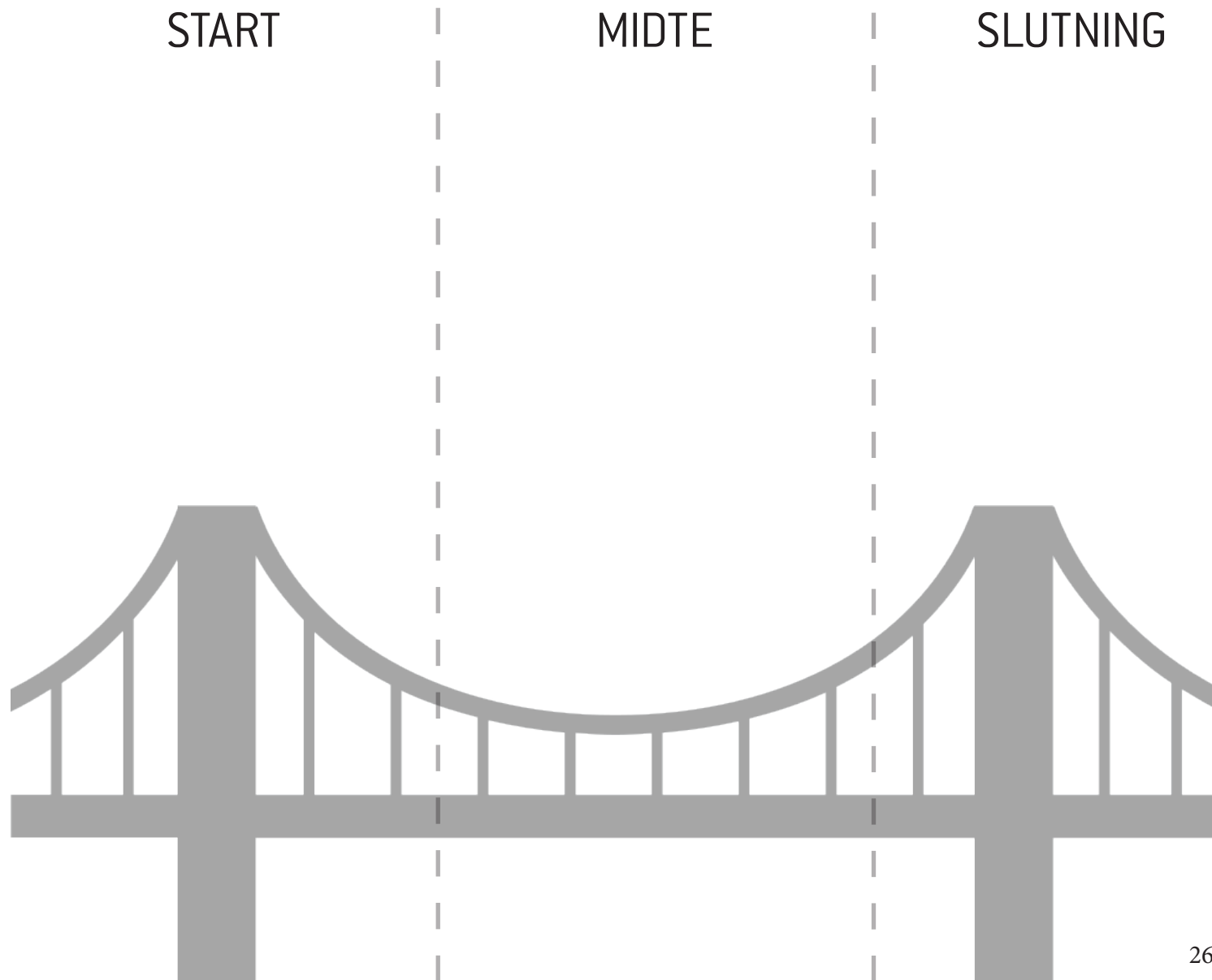
Over "midte" skal I svare på: Er der et problem i historien, som karaktererne skal løse? Hvordan ville du forklare problemet?

Over "slutning" skal I svare på: Hvordan løses problemet? Hvordan slutter historien?

START

MIDTE

SLUTNING




EFTER FORESTILLINGEN


NABOSPROG

PLENUM

”Kant” er skrevet af den norske forfatter Jon Fosse. I skal nu prøve at lytte til en norsk tekst fra bogen. Når I har hørt den læst højt, skal I i plenum tale om hvad I tror, der blev sagt.




FØRSTE INDLÆSNING
- NYNORSK




Varighed: 01:13

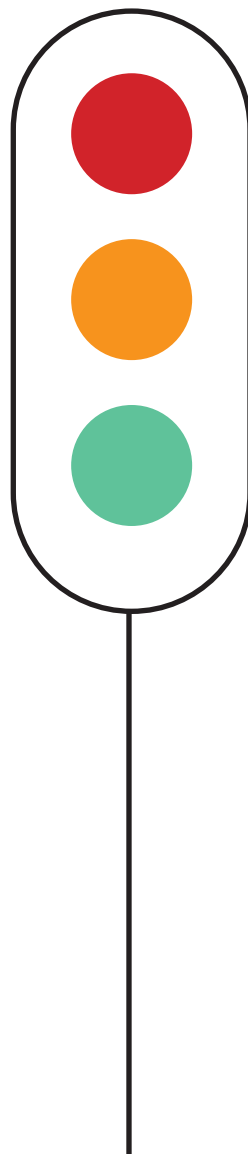
Når I har lyttet og talt, skal I høre den danske tekst. Hvad havde I hørt rigtigt? Var der noget I havde hørt helt forkert? Hvor meget havde I forstået? Kunne I genkende tekststykket fra forestillingen?



FØRSTE INDLÆSNING
- NYNORSK



Varighed: 01:16



TO OG TO

I har lige lyttet til en oplæsning på norsk. I skal nu kigge på den samme tekst på norsk og dansk, og derefter lave den opgave, der hedder Trafik-lys-metoden.

I skal lave opgaven sådan her:

- Ord som betyder det samme og staves ens farves **GRØNNE**.
- Ord som betyder det samme, men staves lidt forskelligt farves **GULE**.
- Ord som er markant anderledes end det danske ord farves **RØDE**.

(I finder teksten på næste side.)

FØRSTE INDLÆSNING

NYNORSK



- Eg kjem, ropar pappa.

Det er godt å høyre at pappa ropar at han kjem. Då er iallfall han òg med i draumen til kjempa. Då treng det ikkje vere så farleg like

vel om eg berre er til i ein draum.

Der står pappa i døra til soverommet mitt.

Pappa er alltid bustete på håret. Han har ei bok i handa.

Alltid sit pappa og les om kveldane, tenkjer eg.

- Eg er redd, pappa, seier eg.

- Kvifor det då? seier han.

- Ikkje noko spesielt, seier eg.

- Det er ingenting å vere redd for, seier pappa.

- Eg er redd likevel, seier eg, og så tenkjer eg på at pappa seier ingenting som om det er ordet var eit heilt vanleg ord, like

vanleg som ordet pappa, eller stol. Men det er eit umuleg ord, som gjer allslags skumle ting mulege.

- Eg er redd, pappa, seier eg.

- Kva er du redd no då? seier eg.

- Eg tenkjer på verdensrommet, seier eg.

- På verdensrommet? seier pappa.

Eg nikkar.



Varighed: 01:13

DANSK



- Jeg kommer, råber far.

Det er godt at høre at far råber at han kommer. Så er han i hvert fald også med i kæmpens drøm. Så behøver det ikke være så farligt alligevel hvis jeg bare findes i en drøm.

Så står far i døren til mit værelse.

Far er altid uglet i håret. Han har en bog i hånden. Far sidder altid og læser om aftenen, tænker jeg.

- Jeg er bange, far, siger jeg.

- Hvorfor da det? siger han.

- Ikke for noget særligt, siger jeg.

- Der er ikke noget at være bange for, siger far.

- Jeg er alligevel bange, siger jeg. Og så tænker jeg over at far siger ingenting som om det ord var et helt almindeligt ord, ligeså almindeligt som ordet far, eller stol. Men det er et umuligt ord, som gør alle slags skræmmende ting mulige.

- Jeg er bange, far, siger jeg.

- Hvad er du bange for nu? siger far.

- Jeg tænker på universet, siger jeg.

- På universet? siger far.

Jeg nikker.



Varighed: 01:16

LIGE INDEN I SER FORESTILLINGEN

SMÅ GRUPPER - SAMTALE

Hvilken type fortælling tror I, det er I skal se?

Realistisk? Magisk? Hvorfor?

Hvordan adskiller teaterforestillinger sig fra f.eks. film og bøger?

Hvilke sanser bruger man, når man oplever en teaterforestilling?

Hvad forventer I jer af oplevelsen? F.eks. spænding, humor, sjov, at blive overrasket, fantasifulde kostumer og rekvisitter, uhygge, at grine, at kunne genkende noget fra sit eget liv?

Nu er det tid til at se "Kant". God fornøjelse



LIGE EFTER I HAR SET FORESTILLINGEN

UDFYLDES TO OG TO

1. HVILKE SITUATIONER/TING FRA JERES
HVERDAG FIK "KANT" JER TIL AT TÆNKE
PÅ?

2. HVAD GJORDE STØRST INDTRYK PÅ JER?

3. BESKRIV, HVAD I UNDREDE JER OVER
VED "KANT"

EFTER FORESTILLINGEN

AKTIVITET OM FØLELSER, TANKER OG DRØMME

TO OG TO

Hvem handler stykket om?

Hvordan havde Kristoffer det? Prøv at skrive ned hvad han følte i forestillingen.

Kristoffer føler mange følelser i "Kant". Han er blandt andet bange, ængstelig og beroliget. Hvilke andre følelser kender I? Skriv dem herunder.

ALENE

I forestillingen er Kristoffer bange for, at alt måske bare er en drøm, som en kæmpe ude i universet drømmer. Hvad er du bange for?

Skriv og tegn herunder.

Synes du Kristoffers forælder er god til at trøste?

Hvordan ville du tale med en, som har samme tanker som Kristoffer?

EFTER FORESTILLINGEN

AKTIVITET OM KÆMPEN

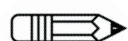
Kristoffer tænker over, om der mon er en kæmpe som drømmer om ham.

PLENUM

Tal i klassen om hvad en kæmpe er. Tal om disse spørgsmål i klassen og skriv dem ned i mindmappet herunder: Hvad ved I om kæmper? Hvor kender I kæmper fra? Hvordan ser kæmper ud? Hvad er deres kendetegn? Hvordan er deres personlighed?



Nu har I talt en masse om kæmper i klassen. Nu skal du forestille dig, hvordan kæmpen som Kristoffer tænker på ser ud. Tegn kæmpen herunder. Husk at tegne masser af detaljer.



Tegn kæmpen på næste side.

Husk at tegne masser af detaljer.

TO OG TO

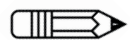
Kristoffer føler mange følelser igennem historien. Han er blandt andet bange, ængstelig og beroliget. Hvilke andre følelser kender I? Skriv dem herunder.

I SMÅ GRUPPER

I små grupper viser I en ad gangen en følelse som de andre skal gætte (brug kroppen, stemmen, mimikken, etc.). I skal skiftes til at vise. Husk at den samme følelse godt kan se forskelligt ud fra person til person.

TEGNEARK

AKTIVITET OM KÆMPEN



Tegn kæmpen på denne side. Husk at tegne masser af detaljer.

EFTER FORESTILLINGEN

AKTIVITETER I DANSK - GENRE OG TEMA

I SMÅ GRUPPER

Tal om hvor "Kant" hører til på genretræet. Er det fagtekst, fiktion osv.? Hvorfor? Skriv jeres svar på disse linjer

Hvilke temaer er der i historien?

Hvilket motiv har historien?

<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>
---	---	---

EFTER FORESTILLINGEN AKTIVITETER I DANSK - PERSONKARAKTERISTIK

I SMÅ GRUPPER

Hvordan er Kristoffer og hans mor? I skal nu lave en personkarakteristik over begge, med indre og ydre personkarakteristik. På den ene tegning skal I skrive stikord om Kristoffers ydre og indre personkarakteristik. På den anden tegning skal I gøre det samme men om Kristoffers mor.

YDRE personkarakteristik siger noget om det, der er udenpå en person (f.eks. BLONDT HÅR, SORTE ØJNE, HVIDE SKO) og om de forhold, personen har med andre mennesker (f.eks. at være FAR i en familie) og med steder (personen bor i DANMARK, personen er nu i STUEN...).

INDRE personkarakteristik siger til gengæld noget om, hvordan personen er "indeni". F.eks. hvilken personlighed man har, hvilke følelser, mål, styrker, svagheder... Personen kan f.eks. være MODIG, men også KED AF DET, have et mål om at BLIVE ASTRONAUT, være GOD TIL MATEMATIK og DÅRLIG TIL ENGELSK...



EFTER FORESTILLINGEN

HANDLINGSBRO

I SMÅ GRUPPER

I skal nu indsætte teaterstykket "Kant" ind i en 4 trins handlingsbro.

En handlingsbro beskriver, hvordan en historie er bygget op.

Den er normalt opdelt i en start, en midte og en slutning. I denne model er der indlagt et trin mellem start og midte, hvor historiens problem defineres.

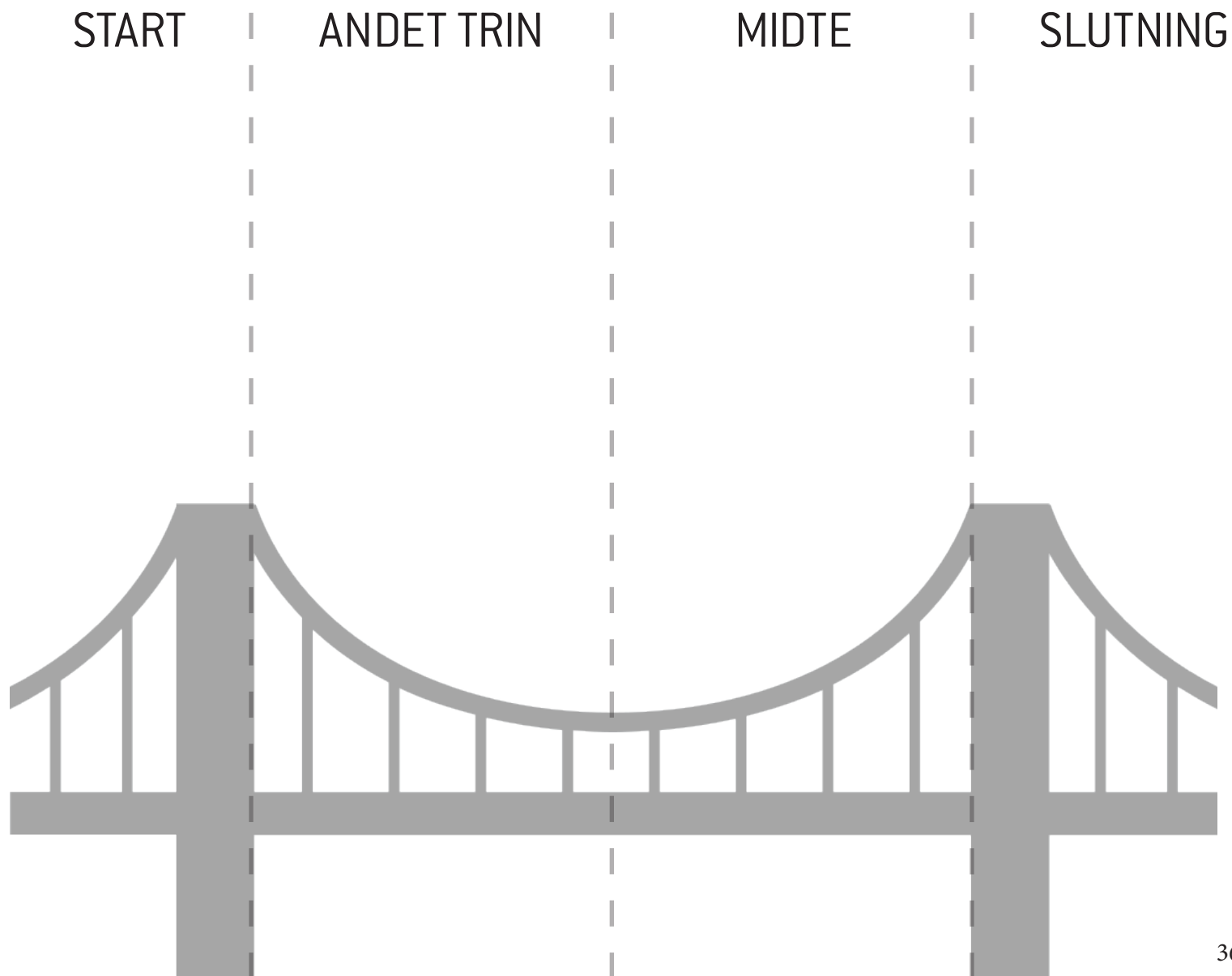
Over hver del af broen skal I skrive svarene (i form af stikord) på disse spørgsmål.

Over "start" skal I præsentere historiens personer, steder og tid. Så hvem er med i historien? Hvor foregår det henne? Hvornår foregår det?

Over andet trin skal I svare på: Er der et problem i historien, som karaktererne skal løse? Hvordan ville du forklare problemet?

Over "midte": Hvad er højdepunkterne i historien?

Over "slutning": Hvordan løses problemet?



EFTER FORESTILLINGEN

TALEMÅDER OG UDTRYK

På dansk bruger vi ordet kant på forskellige måder. Herunder kan I se forskellige talemåder og udtryk. Sæt jer sammen to og to. Læs skiftevis talemåderne op for hinanden og tal om hvad de betyder og hvornår man kan bruge dem.

Eks. Der er ingen ko på isen - Der er ingen fare på færde, alt er ok.

Skriv ned hvad disse betyder:

Få nogen kanter slebet af

Komme på kant med nogen

Sætte noget på højkant

Være på forkant med noget

Der må være en kant

Være flosset i kanten

Ikke være helt fin i kanten

Hun er kantet

Når I har skrevet ned, hvad udtrykkene betyder, skal I skrive jeres eget lille teaterstykke! I kan altså finde på jeres egne karakterer og deres replikker (altså de sætninger de skal sige). Det behøver ikke være særligt langt og kompliceret. Sørg for at have så mange af de udtryk fra listen med i replikkerne som overhovedet muligt! Men husk: Replikkerne skal stadig give mening.

EFTER FORESTILLINGEN NABOSPROG

”Kant” er skrevet af den norske forfatter Jon Fosse. I skal nu prøve at lytte til en norsk tekst fra bogen og finde ud af hvad der bliver læst højt. I skal lave øvelsen som hedder Dictoglas. I kan finde oplæsningen ved at scanne QR-koden.

ALENE

Fremgangsmåden:

1. LYTTE: Du lytter til oplæsningen på norsk.
2. SKRIVE: Du skriver ned, hvad du har hørt – Prøv at skrive det så præcist som muligt.
3. SAMTALE: I skal nu tale sammen to og to om, hvad I har skrevet. Sammen prøver I at udfylde: ”tomme pladser” i hinandens forståelse af det I lyttede til.
4. LYTTE: Du lytter igen til oplæsningen på norsk.
5. SKRIVE: I retter til i din tekst, så I får mere med i din forståelse.
6. SAMTALE: I skal nu igen sammenligne to og to og fortælle hinanden, hvad I nu har forstået.
7. LYTTE OG SAMTALE: Lydfilen afspilles en sidste gang. Efter hver sætning trykker jeres lærer på pause. Du skal nu svare på hvordan du har oversat sætningen. I finder sammen, ud af hvordan sætningen skal være.

PLENUM

Samtale om indholdet: Når teksten er oversat, skal I i klassen tale om hvad I har hørt. Fra hvilken scene i stykket stammer teksten fra?

BIOGRAFI - LAV EN BIOGRAFI OM IMMANUEL KANT

I skal nu lave en biografi om filosofen Immanuel Kant.

I skal skrive jeres biografi ind i Bookcreator eller lave et Power-Point.

OM BIOGRAFIER

I en biografi kan man læse om en persons barndom, opvækst, familie og om vigtige begivenheder i personens liv. Biografien er en berettende tekst.



Anden oplæsning
- Norsk

Varighed: 00:59



BILAG 1 BILLEDE AF BOGEN

BILAG TIL PRINT



BILAG 2 FOLDEBOG

Skabelonen til foldebogen forstørres op i en A-3 og printes til eleverne, så de har én hver. Eleverne klipper på streger hele vejen rundt. Når den er klippet ud, skal de to flapper foldes ind, så de mødes på midten og der laves en fold.

På den nu samlede forside tegner eleverne en flot planet efter eget design.

Foldebogen kan udfyldes på følgende måde:

I MIDTEN noteres om kanter (jf. modul 2), universet (modul 3) og ingenting (modul 4) sættes ind i hver deres sky.

PÅ VENSTRE SIDE tegner eleverne en drøm de har haft, et dagdrømmeri eller hvad de drømmer om (jf. aktivitet om drømme).

PÅ HØJRE SIDE tegner eleverne, hvordan de tror, at kæmpen, som Kristoffer drømmer om, ser ud (jf. aktivitet om følelser og kæmpen).

BAGSIDEN er som udgangspunkt blank. Hvis der er mere, end det vi lægger op til i undervisningsmateriale, som du vil have, at eleverne arbejder med (f.eks. at skrive et referat af forestillingen "Kant"), kan du anvende denne bagside til det.

Her er et billede, der illustrerer, hvordan en udfyldt foldebog ville se ud:



BILAG TIL PRINT FOLDEBOG - A3



BILAG 3 TRAPPEBOG

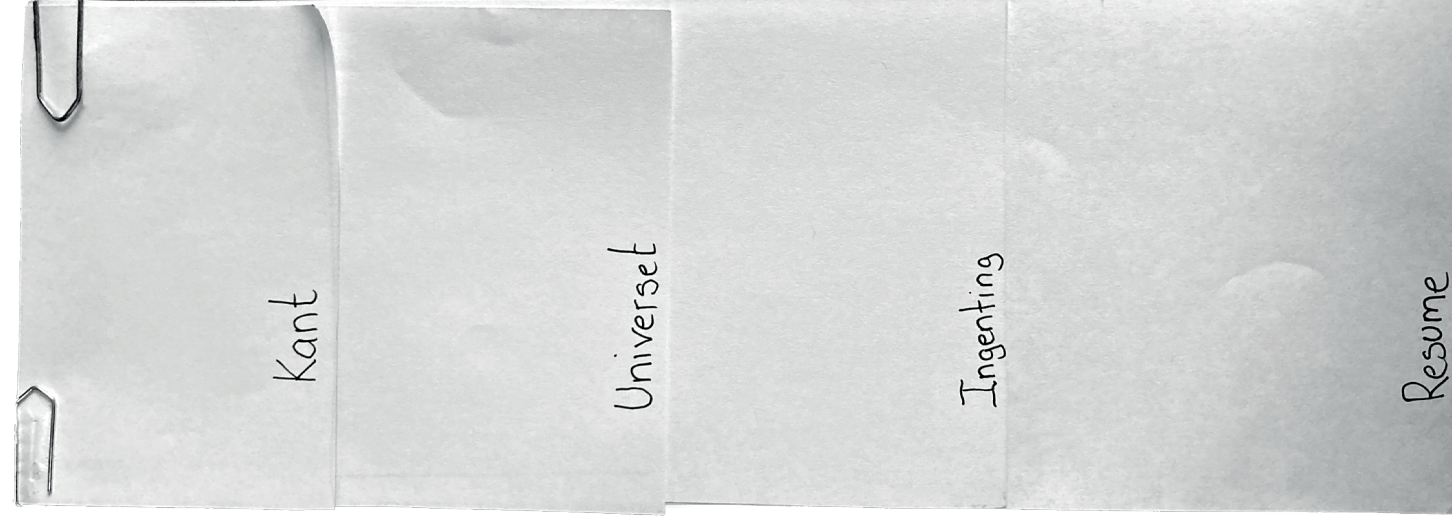
Vi anbefaler at skabelonen printes ud i størrelsen A3. Eleverne klipper på strengene på skabelonen og sætter trappen sammen med den korteste forrest og så fremdeles, så den længste trappe sidder bagerst. Øverst på trappen (det korte trappetrin) hæftes papirerne sammen.

På det øverste trin skal eleverne skrive "Kant," på det andet "Universet," på det tredje "Ingenting" og på det fjerde "Resumé," som vist i følgende billede.

Under trinnet "Kant" vil eleverne skrive resultaterne af jeres diskussion fra modulen om kanter (i form af stikord, sætninger, eventuelt tegninger)

Det samme med resultaterne af jeres diskussioner om universet og ingenting på de respektive trin.

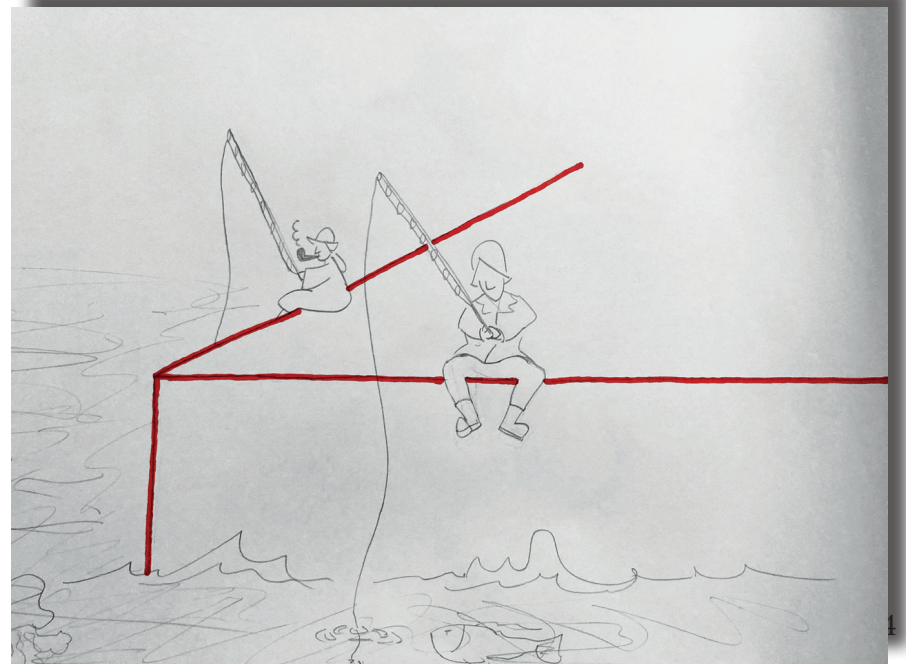
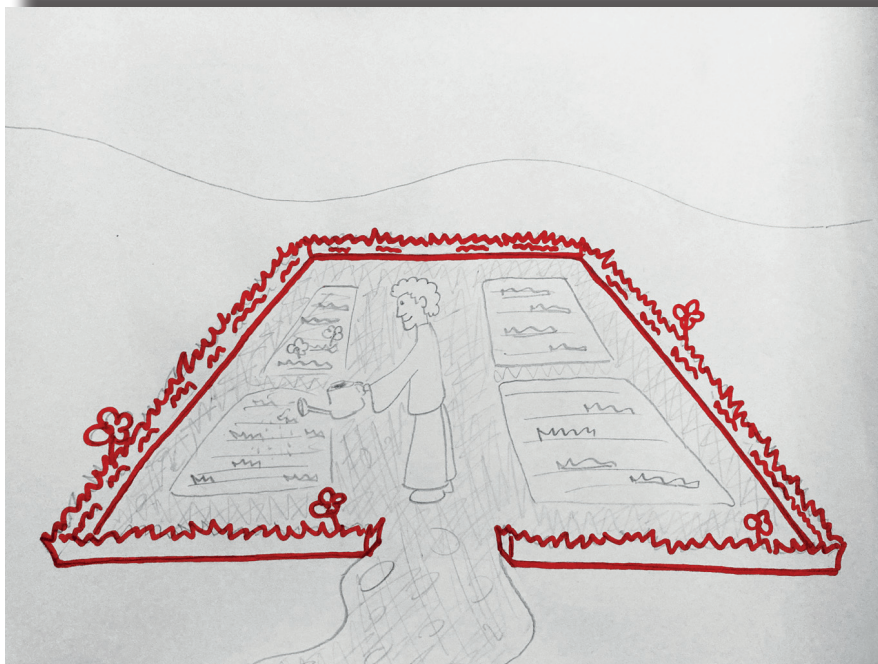
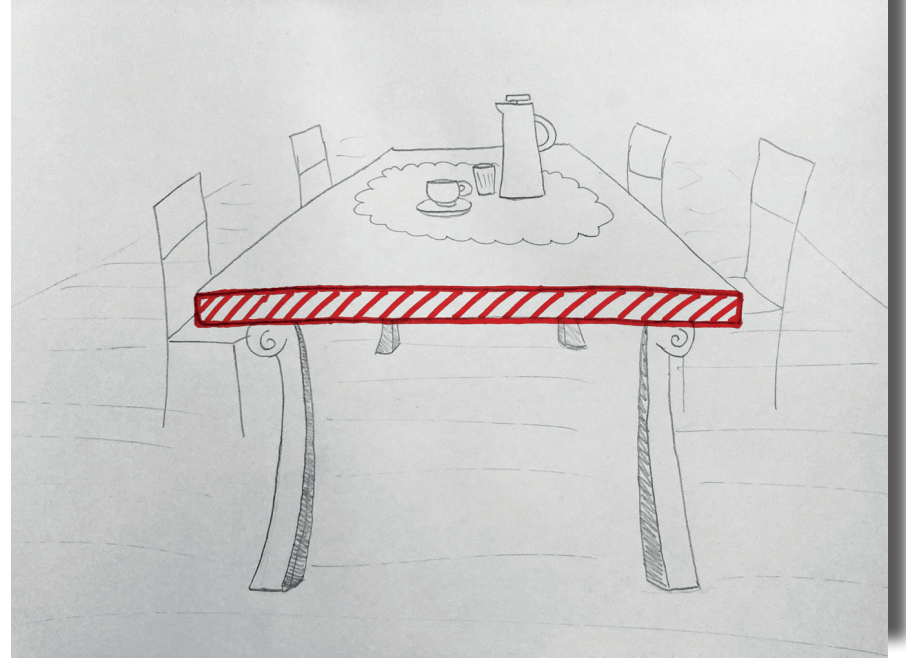
Under "resumé" kan eleverne skrive om, hvad forestillingen "Kant" handler om.



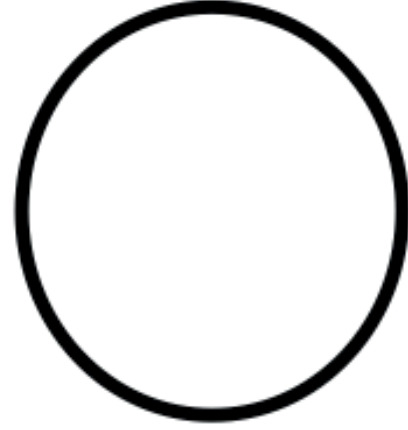
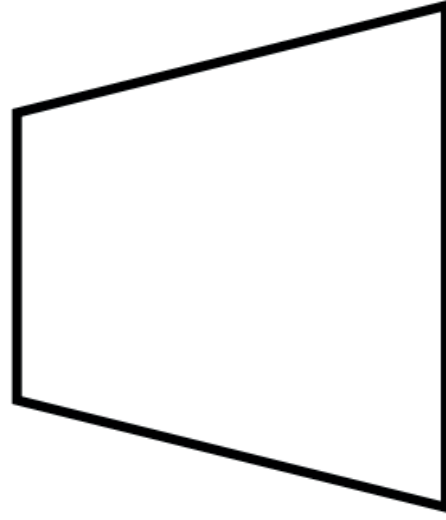
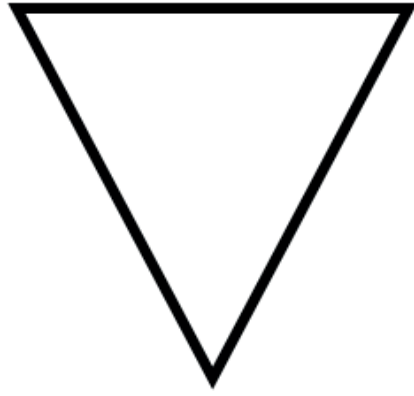
BILAG TIL PRINT TRAPPEBOG - A3



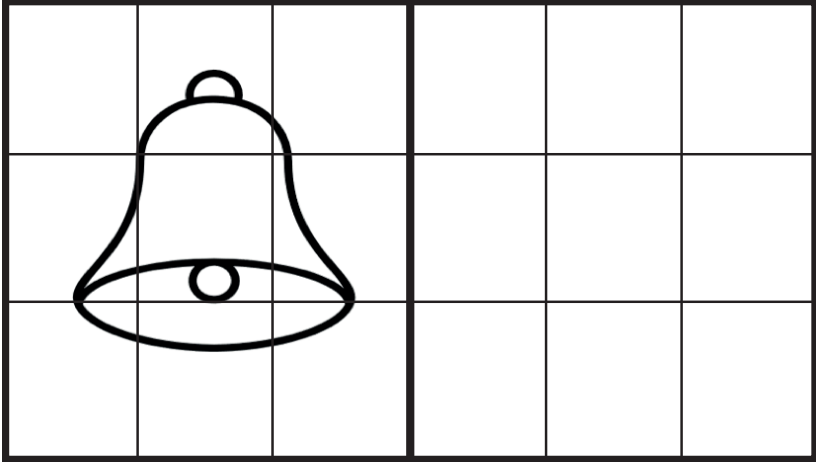
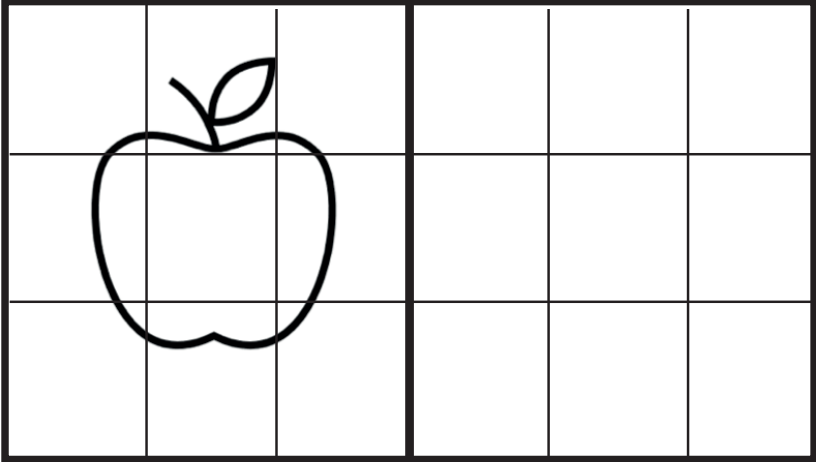
BILAG 4 **TEGNINGER AF KANTER**



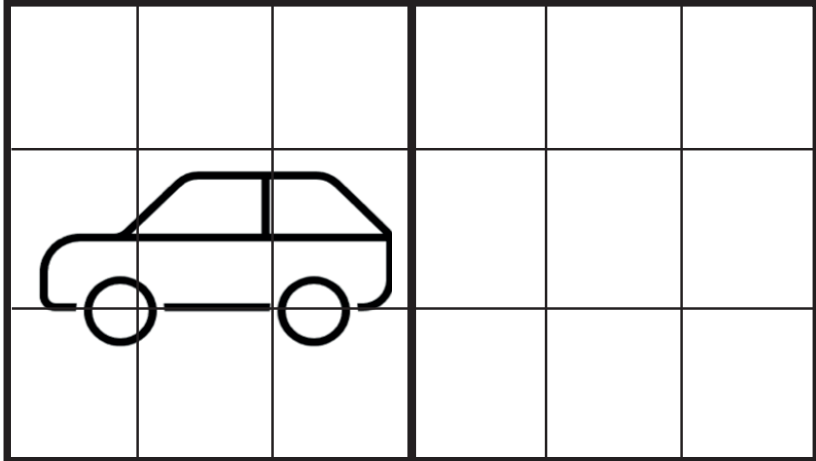
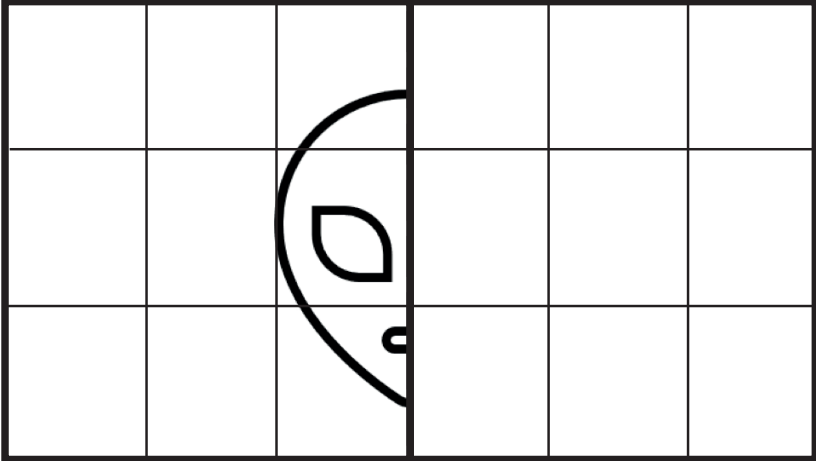
BILAG 5 LINJER FRA FANTASI



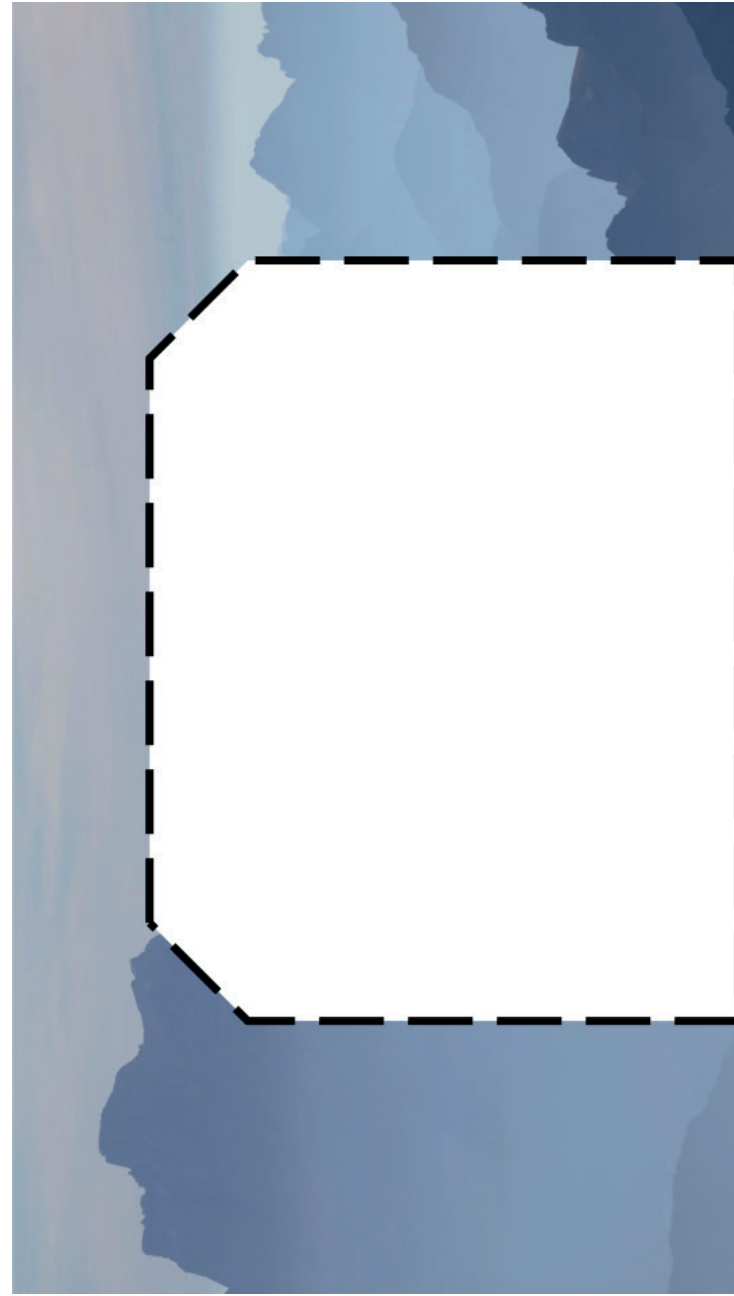
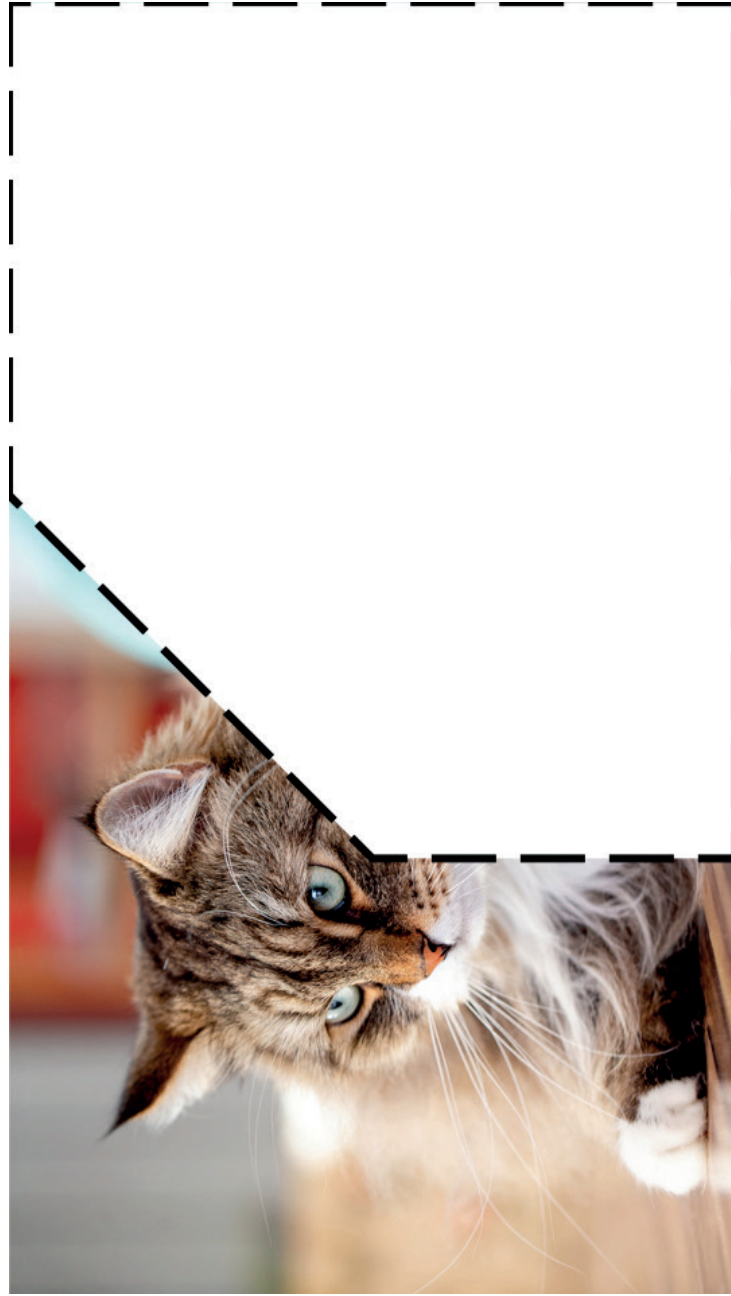
BILAG TIL PRINT - A4



BILAG 6 SPEJLING



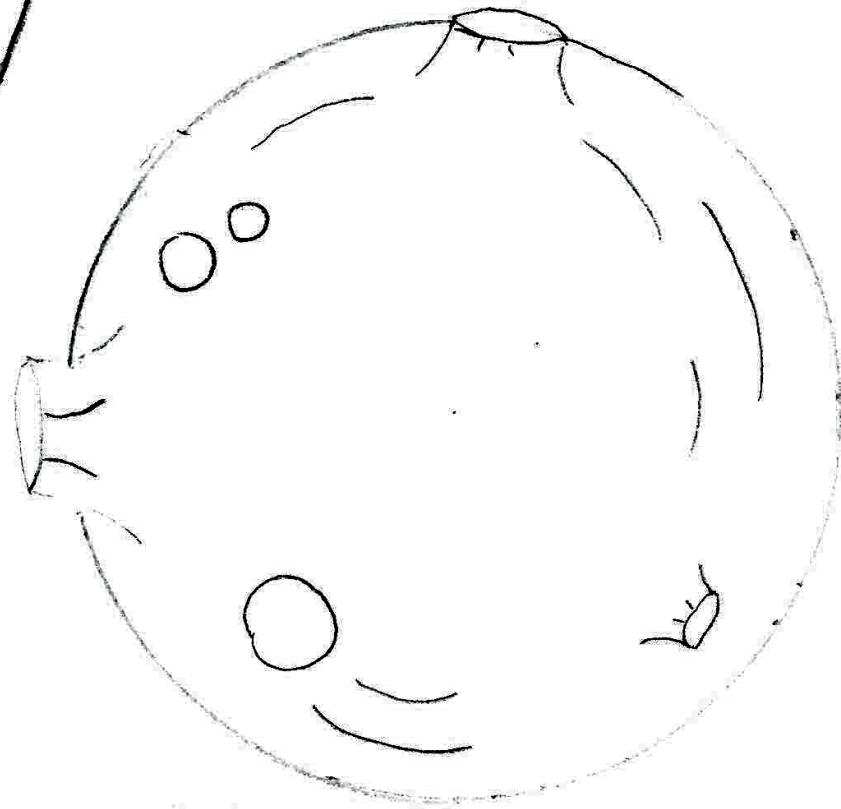
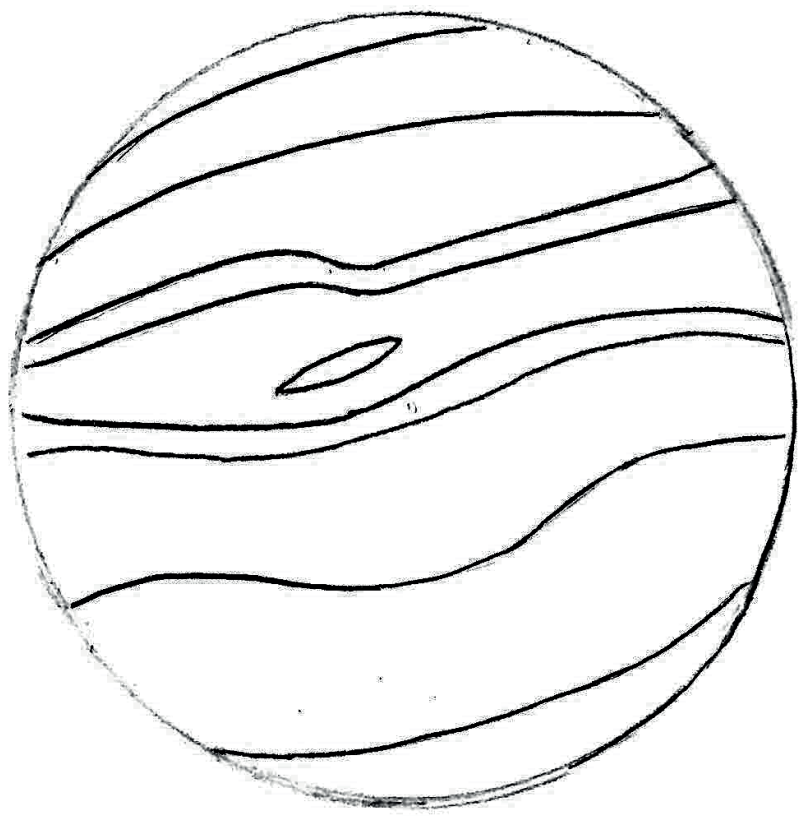
BILAG 7 USYNLIGE KANTER 1/2

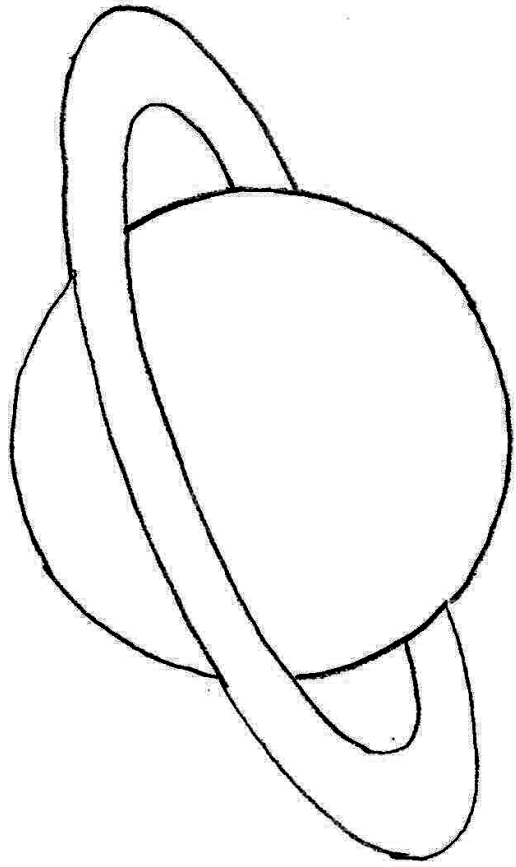
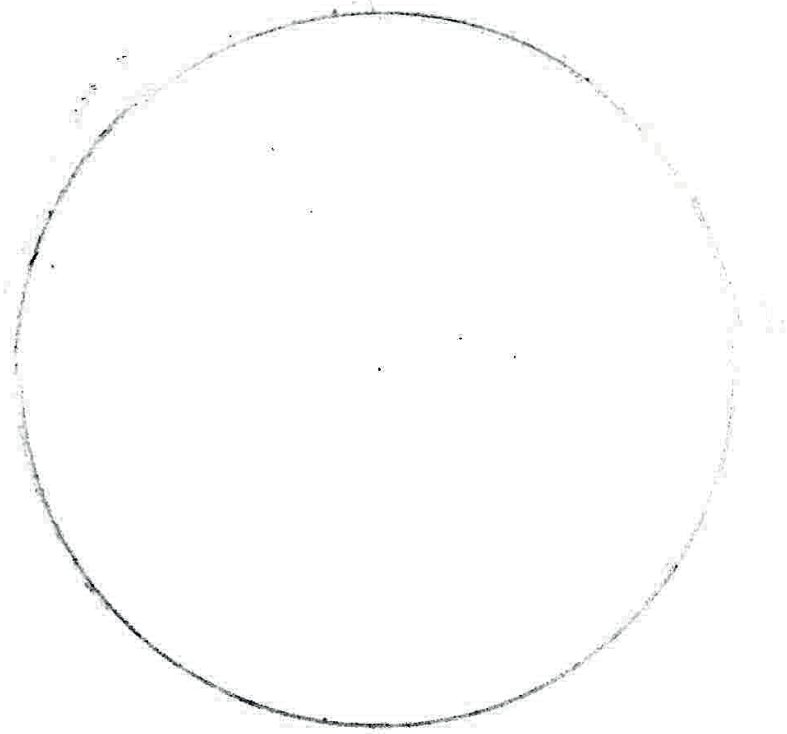


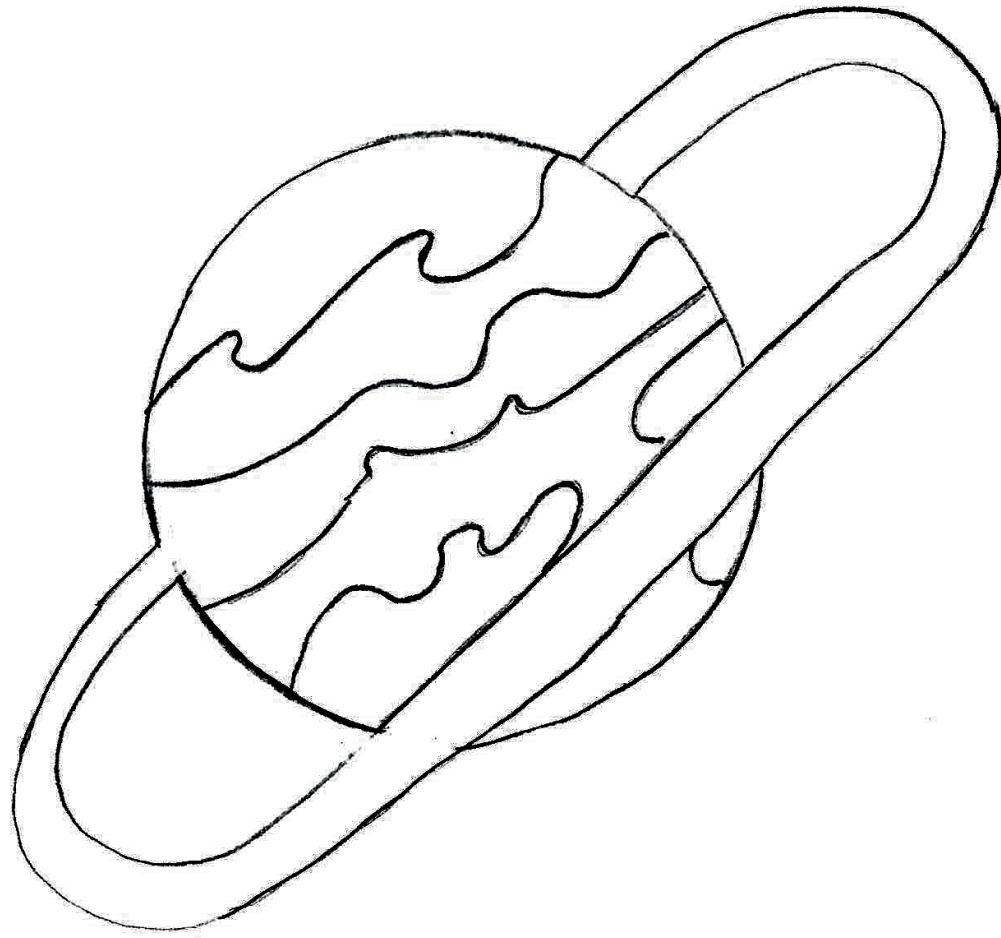
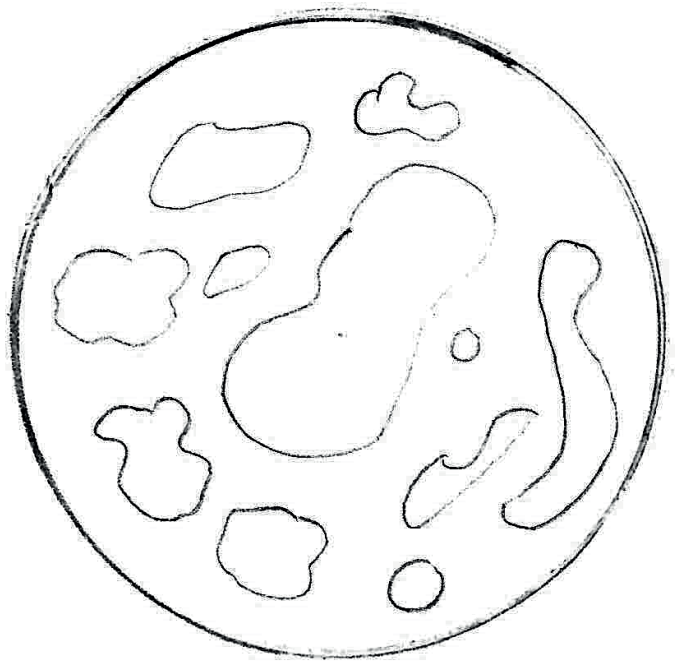
BILAG 7 USYNLIGE KANTER 2/2

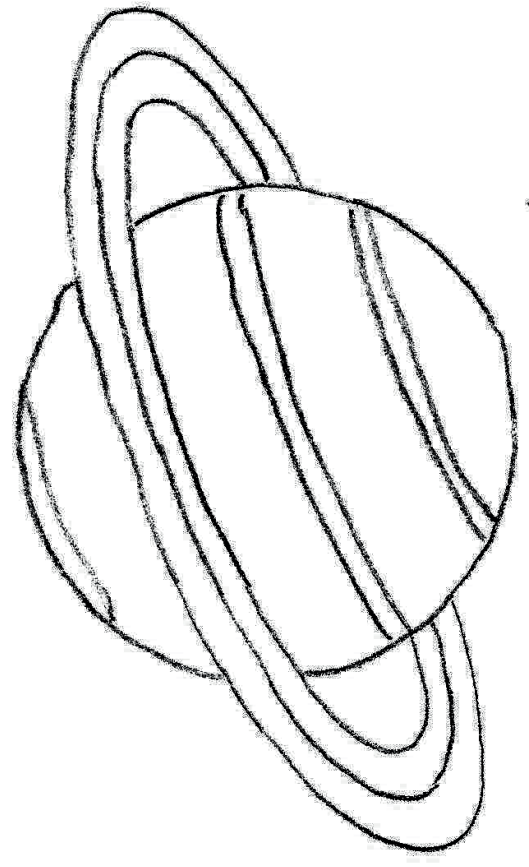
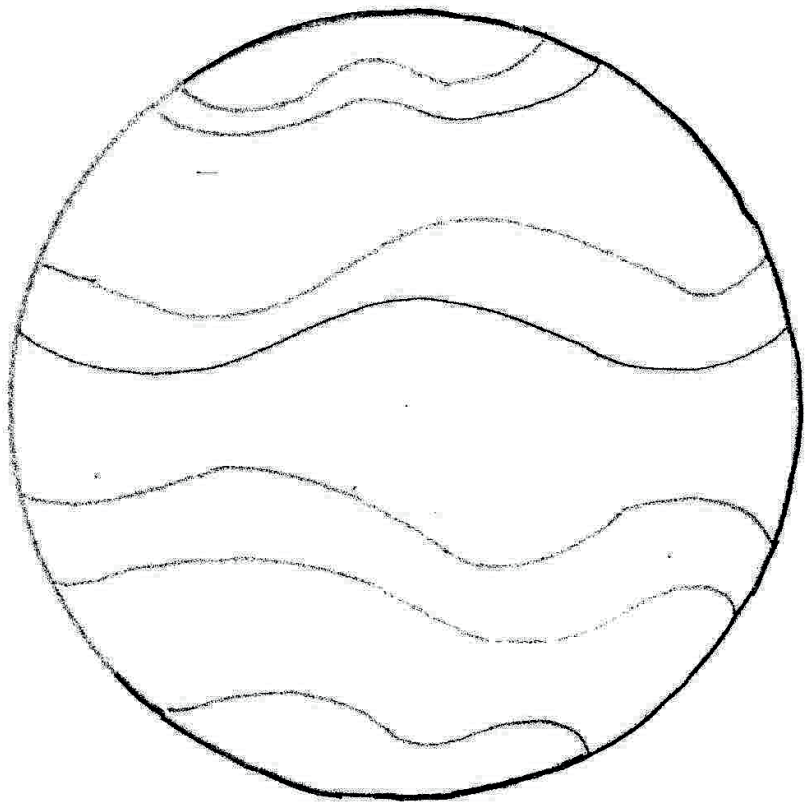
BILAG TIL PRINT - A4







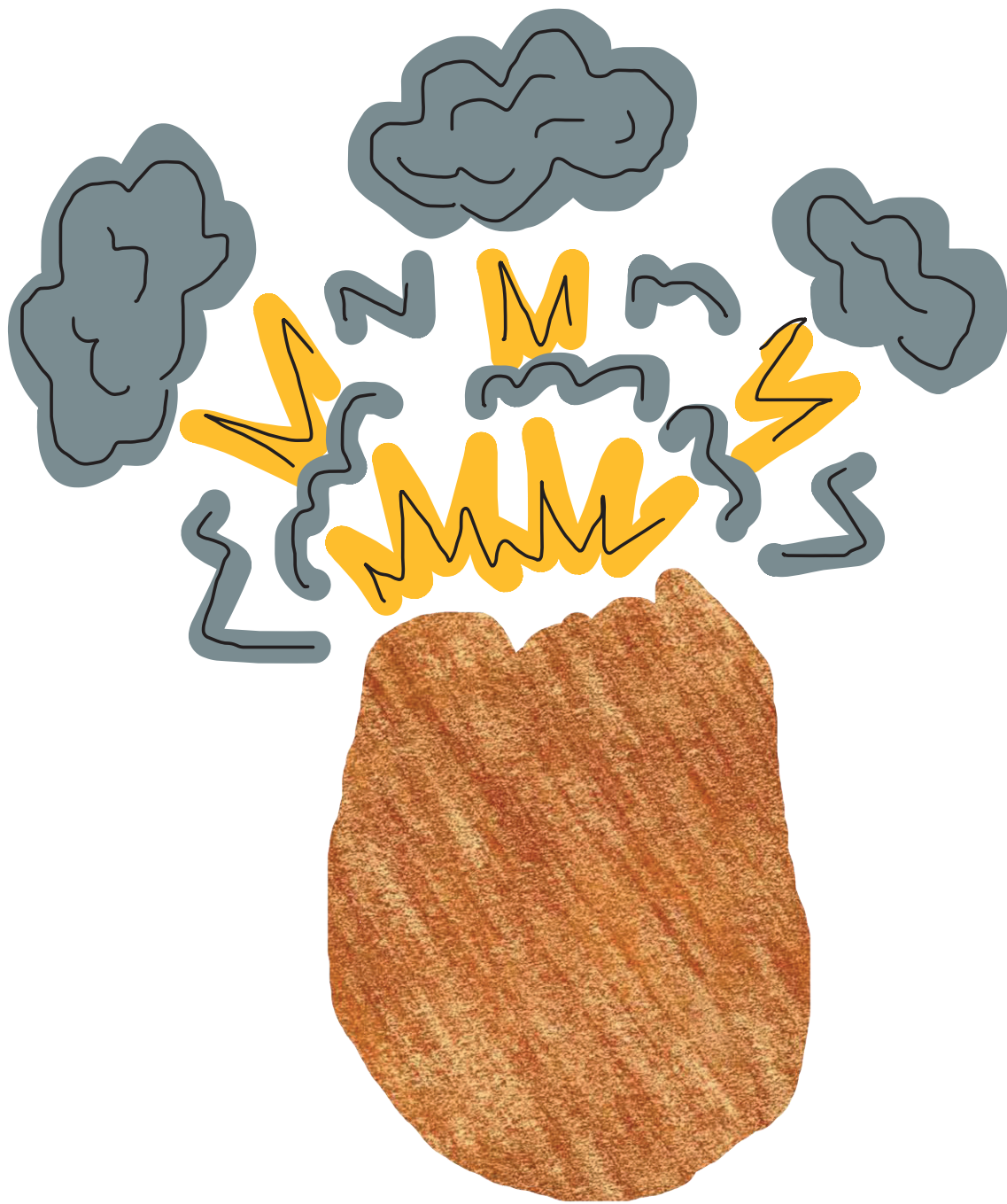




BILAG 9 BILLEDE AF KRISTOFFER



BILAG 10 BILLEDE AF SANDKORN



1. Vi sidder i en rumraket på vej af sted fra skolen, og vi har alle købt billet til sidste stop før solen. Ja, det bli'r sjovt at flyve ud med vennerne og læren og sammen gå på stjernes kud og mærke atmosfæren.
2. Vi ser på vores himmeltur en masse små planeter, Uranus, Venus og Merkur, Neptun og så Sankt Peter. Men vi har ikke tid til snak, det går som lyn og torden, han råber surt "Farvel og tak!" og smækker himmelporten.
*Vi drøner ud ... å mælkevej'n
i månestøv og asteoideregn.
Det svimler ... og vrimler ... med himler ... og smukke stjernetegn.*

3. Vi går raketten ekstra gas og jubler og er glade, for Mars er næste holdeplads og fyldt med chokolade. Men vi får aldrig rigtig smagt på bolcher og lakridser, for Pluto står og holder vagt og viser sine bisser.
4. En ufo smutter lige hen forbi os, før den vender, den er fyldt op med grønne mænd med bitesmå antenner. "For Saturn!" råber fler' og fler', "Det sku' da lige mangle! Og hvad er det, der svæver dér, og ligner mest en rangle?"

*Vi drøner ud ... å mælkevej'n
i månestøv og asteoideregn.
Det svimler ... og vrimler ... med himler ... og smukke stjernetegn.*

5. Vi vender rumraketten om, og det er nok på tide, for tanken den er næsten tom, og man kan aldrig vide, om de har nogen tankstation på denne her galakse, måske så er der ikke nog'n før Rungsted eller Fakse?
6. Men heldigvis så bli'r vi sendt af sted af tyngdekraften. Gad vide, hvor vi mon var endt, hvis ikke vi ha'd haft den? Vi svæver langsomt hele vej'n i jordens stratosfære og lander midt i Nystrup Hegn et sted i Espergærde.

*Vi drøner hjem ... å Lyngbyvej'n
igennem gadestøv og syrerregn.
Vi himler ... det svimler ... og vrimler ... med sære fødselstegn.*

BILAG 12 HISTORIEN OM

ASGER, ASTA OG INGENTING - 1/2

BILAG TIL PRINT

ASGER, ASTA OG INGENTING

af Fabio Ranzani

I et hus ude på landet sidder Asger i sin sofa og ser fjernsynet.

Han er ikke alene: Han sidder og ser et afsnit af Fredagstamtam sammen med sin kat – Asta. Hun er en dejlig skovkat, ganske lille og med en sort, blød pels.

De hygger sig vældigt meget, men ”mjav” siger Asta pludselig.

Hvad er der min ven? - spørger Asger.

Mjaaaaaaav - svarer hun igen.

Jeg forstår – siger Asger. Du er sulten!

Asger og Asta går så sammen ind i køkkenet og åbner skuffen, hvor Astas mad plejer at være.

Men hov: Skuffen er tom!

Mjaaaaaaav siger Asta så, utrøsteligt.

Ej altså – siger Asger. Der er ingenting i skuffen!

Hvad burde jeg gøre? – tænker han. Køre hurtigt ned i supermarked og købe noget mad til Asta? Eller vente til at jeg er færdig med at se Fredagstamtam i fjernsynet?

Mjaaaaav siger Asta igen. Ok så – siger Asger. Jeg kører ud og køber noget mad til dig, min søde ven.

Han tager sin jakke på (der er temmelig koldt udenfor!), han triller ud ad døren, ned af trappen til vejen hvor bilen er parkeret, og han sætter sig endeligt ind i bilen.

Men mens han sidder og tager sit sikkerhedssele på, så tænker han: Det var da dog mærkeligt. Det føltes som om der ingenting var i skuffen, da jeg kiggede. Men var der virkelig ingenting? Astas mad var der ikke. Men der var altså alt muligt andet. Astas gamle skål lå derinde da jeg kiggede. Der var også masser af sorte affaldsposer. Ja, der var endda en gammel mælkekarton derinde!

Nårh, nok om det, tænker Asger, mens han sætter bilen i gang og kører. Mens han kører, holder han øje med hvad der sker på vejen. Der er mørkt udenfor. Vejen er lyst op af de mange lysepæle og den første julepynt. Men himlen er overskyet, der er ikke en eneste stjerne, ikke et eneste lys på den.

Der var supermarkedet! Råber Asger pludselig, og svinger ind ved indgangen til parkeringspladsen.

Engang inde i supermarkedet, begynder Asger og lede efter kattermad. Mens han går og kigger på de mange

hylder, kan han ikke undgå at høre andre stemmer fra de andre kunder, der snakker. Der er en dreng og sin bed-

stemor der går tæt på ham. De står og snakker. Nårh, Ali, hvad har du så lavet i efterårsferien? – spørger bedste-

mor. Hmmm ingenting – svarer barnebarnet Ali.

Har du virkelig bare lavet ingenting?

Hmm ja. Bare ingenting.

Har du ligget i din seng og gloet på loftet hele efterårsferien?

Nej da.

Hvad har du så lavet?

Jeg har spillet Spiderman på min PlayStation. Jeg er også gået ned til havnen med mor. Der spiste vi også is.

Jamen Ali, det var altså ikke ingenting du lavede – siger bedstemor så.

Nej, det er også rigtigt. Men du ved hvad jeg mente – svarer Ali.

Asger hører alt dette, mens han går og leder efter katten til Asta. Barnet lavede ingenting men han spillede spil, gik tur ned til havnen og spiste is med mor. Så det var ikke ingenting. ”Men du ved hvad jeg mente” sagde han også.

Hvad mente han egentlig, tænker Asger. Nogle gange siger vi ingenting, selvom det altså var noget. Barnet lavede ingenting, men han lavede noget. Jeg så ingenting i skuffen, men der var noget. Hmmm. Det gør vi mennesker nogle gange. Vi siger ingenting, men vi mener ikke VIRKELIG INGENTING.

Men – tænker Asger – der er så noget jeg ikke forstår. Hvad er så ingenting som i VIRKELIG INGENTING?

Asger ser sig omkring i supermarkedet. Hvis der virkelig ingenting var her, så ville alt mangle. Der ville ikke være katten. Der ville ikke være mælk, ost, brød eller juice. Der ville ikke være nogen kunder, der ville heller ikke være nogen der arbejder her. Der ville ikke være noget mad, hylde eller noget som helst. Alt skal fjernes for at der ingen-ting kan være.

Ikke kun ting som mad og mennesker. For hvad hvis der stadig var farver, smage, dufte, lyde, former? Er de her ting ikke også noget? Så ville de skulle fjernes for at der virkelig kan være ingen-ting.

Uden farver, former, smag, lyde kan jeg så se, smage, høre ingenting? Nej vel?

Og kan ingenting være et eller andet sted? At være et sted er at være noget. Men ingenting er ikke noget.

Ingenting kan så ikke være nogen steder henne? Kan det overhovedet findes?

Miav – bliver der sagt lige pludseligt.

Asger var alt for optaget af sine tanker. Han er allerede færdig med at handle ind og han er allerede kørt hjem.

Hej min søde ven – siger han til Asta. Nu skal vi se noget fjernsyn, og du skal spise.

Sikke noget mærkeligt noget det der med ingenting. Sikke noget mærkeligt noget!

SLUT

Alle filer kan afspilles eller downloades på nedestående link eller ved at scanne QR-koden til højre



<https://parkteatret.dk/teater/forestillinger/kant/undervisningsmateriale>

FØRSTE INDLÆSNING

NYNORSK

- Eg kjem, ropar pappa.

Det er godt å høyre at pappa ropar at han kjem. Då er iallfall han òg med i draumen til kjempa. Då treng det ikkje vere så farleg likevel om eg berre er til i ein draum.

Der står pappa i døra til soverommet mitt.

Pappa er alltid bustete på håret. Han har ei bok i handa.

Alltid sit pappa og les om kveldane, tenkjer eg.

- Eg er redd, pappa, seier eg.

- Kvifor det då? seier han.

- Ikkje noko spesielt, seier eg.

- Det er ingenting å vere redd for, seier pappa.

- Eg er redd likevel, seier eg, og så tenkjer eg på at pappa seier ingenting som om det er ordet var eit heilt vanleg ord, like vanleg som ordet pappa, eller stol. Men det er eit umuleg ord, som gjer allslags skumle ting mulege.

- Eg er redd, pappa, seier eg.

- Kva er du redd no då? seier eg.

- Eg tenkjer på verdensrommet, seier eg.

- På verdensrommet? seier pappa.

Eg nikkar.

DANSK

- Jeg kommer, råber far.

Det er godt at høre at far råber at han kommer. Så er han i hvert fald også med i kæmpens drøm. Så behøver det ikke være så farligt alligevel hvis jeg bare findes i en drøm.

Så står far i døren til mit værelse.

Far er altid uglet i håret. Han har en bog i hånden. Far sidder altid og læser om aftenen, tænker jeg.

- Jeg er bange, far, siger jeg.

- Hvorfor da det? siger han.

- Ikke for noget særligt, siger jeg.

- Der er ikke noget at være bange for, siger far.

- Jeg er alligevel bange, siger jeg. Og så tænker jeg over at far siger ingenting som om det ord var et helt almindeligt ord,

likeså almindeligt som ordet far, eller stol. Men det er et umuligt ord, som gør alle slags skræmmende ting mulige.

- Jeg er bange, far, siger jeg.
- Hvad er du bange for nu? siger far.
- Jeg tænker på universet, siger jeg.
- På universet? siger far.

Jeg nikker.

ANDEN INDLÆSNING

NYNORSK

Eg heiter Kristoffer, og om kveldane ligg eg ofte og tenkjer.

I morgon skal eg på skulen. Eg går i tredje klasse no. Eg er åtte år.

Eg tenkjer ofte, men eigentleg likar eg ikkje å tenkje. Det gjer meg redd.

Pappa snakkar om ein mann som heiter Kant. Han kan eg lese når eg blir større, seier pappa.

Det er så mange bøker, men eg likar best å lese Donald Duck.

Dei som er med i Donald, Langbein, Onkel Skrue og alle dei er òg akkurat som om dei er tenkte av ei kjempe.

No skal eg lese litt i Donald, og så skal eg legge meg til å sove.

Først må eg berre rope og høyre at pappa er der ute i stova.

- Pappa, pappa, ropar eg.

Eg roper. Pappa svarer.

- Ja, eg er her, svarer pappa.

DANSK

Jeg hedder Kristoffer, og om aftenen ligger jeg tit og tænker.

I morgen skal jeg i skole. Jeg går i tredje klasse. Jeg er otte år.

Jeg tænker tit, men faktisk kan jeg ikke lide at tænke. Det gør mig bange. Far taler om en mand som hedder Kant.

Ham kan jeg læse når jeg blir større, siger far. Der findes så mange bøger, men jeg kan bedst lide at læse Anders

And. Dem som er med i Anders And, Fætter Højben, Onkel Joachim og alle dem er også præcis, som om de var opfundet af en kæmpe.

Nu skal jeg læse lidt i Anders And, og så skal jeg lægge mig til at sove.

Først skal jeg lige kalde og høre om far er inde i stuen.

- Far, far, kalder jeg.

Jeg kalder. Far svarer.

- Ja, jeg er her, svarer far.

TREDJE INDLÆSNING

NYNORSK

- Du er her, og eg er her, seier han.
- I morgon går du på skulen, og når du kjem heim så er eg her. Når du kjem heim skal vi gå på butikken, og så skal vi lage oss ein god middag. Sant? Vi er her, du og eg, sant? Det er det som er viktig.

DANSK

- Du er her, og jeg er her, sier han.
 - I morgen går du i skole, og når du kommer hjem så er jeg her.
- Når du kommer hjem skal vi handle, og så skal vi lave os en god middag. Ikke sandt? Vi er her, du og jeg, ikke sandt? Det er det der er viktig.

FJERDE INDLÆSNING

NYNORSK

- Pappa seier at det er skummelt å tenkje, men om ein gjer det mykje og lenge nok, så blir det ikkje skummelt likevel. Då blir ein trygg når ein tenkjer. Det har han funne ut, seier pappa.
- Eg nikkar.
- Men no må du sove, seier pappa, og så reiser han seg opp, tar boka opp frå gulvet, stryk meg over kinnnet igjen.
 - Kva tid kjem mamma? spør eg.
 - Ho har seinvakt, seier pappa. - Men nå må du legge deg til å sove, og så er ho der når du vaknar i morgon, seier han.
- Eg ser pappa stå i døra inn til soverommet mitt, og pappa seier at han godt kan la døra stå på gløtt. Han er inne i stova, seier han.

DANSK

- Far siger at det er skræmmende at tænke, men hvis man gør det meget og længe nok, så bliver det alligevel ikke skræmmende. Så blir man tryk når man tænker. Det har han fundet ud af, siger far.
- Jeg nikker.
- Men nu skal du sove, siger far, og så rejser han sig op, tager bogen op fra gulvet, stryger mig over kinden igen.
 - Hvornår kommer mor? spør jeg.
 - Hun har aftenvagt, siger far. - Men nu skal du lægge dig til at sove, og så er hun der når du vågner i morgen, siger han.
- Jeg ser far stå i døren ind til mit værelse, og far siger at han godt kan lade døren stå på klem. Han er inde i stuen, sætter han.